

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Nedgång för tjänste- produktionen

Tjänsteproduktionsindex

Procentuell förändring, tremånadersjämförelse, säsongrensad volym



- Ökad exportordergång
Sid 5
- Sjunkande konsumentpriser
Sid 14

*I fokus:
Industrin
i ett EU-
perspektiv*

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Priser.....	14
Industri.....	4	Arbetsmarknad.....	16
Utrikeshandel.....	7	Finansmarknad.....	17
Varuhandel.....	8	Internationell utblick.....	19
Byggmarknad.....	11	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22
"I fokus".....	12		

KONJUNKTURLÄGET

Mycket svag avslutning på året

När året nu närmar sig sitt slut kan man konstatera att det bjudit på ovanligt stora konjunktursvängningar. Under första halvåret trotsade Sverige den svaga världskonjunkturen och ekonomin växte i relativt god takt. Under sommaren skedde en viss dämpning och sedan i september har konjunkturen vänt kraftigt nedåt. Försvagningen fortsatte i december även om den mycket snabba nedgångstakten visade tecken på att avta. Konjunkturinstitutets (KI) konjunkturbarometer steg något och Swedbank/Silfs inköpschefsindex för industrin slutade att sjunka. Efter den senaste tidens ras ligger dock båda dessa indikatorer på nivåer som indikerar lågkonjunktur och KI spår i sin nya bedömning av konjunkturläget att BNP sjunker fjärde kvartalet.

Den svaga utvecklingen under året har fått många att döma ut regeringens konjunkturprognos från höstbudgeten som allför optimistisk och flera opinionsbildare ropar nu efter en mer expansiv finanspolitik. KI tycker dock inte att regeringen ska stimulera ekonomin ytterligare men efterlyser räntesänkningar från Riksbanken.

Riksbanken sänkte räntan

En av de viktigaste faktorerna för hur Riksbanken utformar penningpolitiken är utvecklingen på arbetsmarknaden och den ser just nu svag ut. Arbetsförmedlingen kom under månaden med en prognos för 2013–2014 där en mörk bild målades upp. Sysselsättningen väntas de kommande åren minska med 40 000 personer och arbetslösheten spås stiga från dagens 7,5 procent till 8,5 procent. Att inte arbetslösheten ökar mer beror på att man förväntar sig att arbetskraften ska minska då fler antas välja att studera istället för att söka jobb.

Även Riksbanken tror att arbetsmarknaden är på väg nedåt och höjde i samband med decembers penningpolitiska beslut prognosen för arbetslösheten med 0,2 procentenheter både 2013 och 2014. Löneökningarna spås bli lägre framöver vilket i kombination med den svaga ekonomiska utvecklingen bidrar till att inflationstrycket blir fortsatt lågt. För att ge stöd åt svensk ekonomi så att inflationen stiger mot målet på 2 procent beslutade Riksbankens därför att sänka reporäntan med 0,25 procentenheter till 1,0 procent.

Dystra prognoser

Räntesänkningen var väntad och många makroekonomiska bedömare tror att ytterligare sänkningar kommer under nästa år. Riksbanken skriver dock själva att inga fler sänkningar är planerade utan att reporäntan väntas

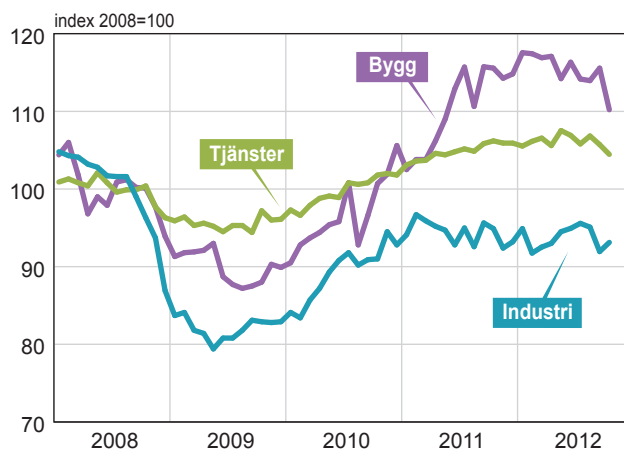
ligga kvar på nuvarande nivå det närmaste året. Deras konjunkturprognos är också mer optimistisk än många andras. Riksbanken tror att BNP växer med 1,2 procent 2013 och 2,7 procent 2014.

Nordea har en betydligt mörkare syn på den svenska ekonomin och skriver i sin senaste prognos att kalla vin-
dar drar in över svensk ekonomi. Exportindustrin väntas fortsätta försvagas till följd av den globala avmattningen och man tror även att den inhemska efterfrågan dämpas. BNP spås växa med 0,8 procent nästa år och 2,4 procent året därpå. Precis samma BNP-utveckling spår även KI i sin prognos.

Än mer svartsynta är Svenskt Näringsliv som skriver att fortsatt skuldturbulens och stora besparingar i Europa leder till en svag utveckling för svensk ekonomi. Utrikeshandeln och investeringarna väntas sjunka under nästa år och BNP spås bara öka marginellt med 0,3 procent. 2014 tror man på en viss återhämtning tack vare bättre fart i Europa, men BNP-tillväxten spås inte bli högre än 2,1 procent.

Näringslivets produktion

Volymindex 2008=100, säsongrensat



Sjunkande näringslivsproduktion

Alla de ovan nämnda prognosmakarna tror att den svenska ekonomin just nu krymper och att BNP minskar från tredje till fjärde kvartalet. Något som stödjer denna dystra prognos är SCB:s nya indikator *Produktionsindex över näringslivet* som publicerades för första gången 14 december. Denna indikator ska månadsvis belysa produktionen inom näringslivet och bygger på uppgifter från industri-, tjänste- och byggproduktionsindex. Produktionsindexet visar att näringslivets produktion sjönk med 0,8 procent i oktober, säsongrensat och jämfört med september. Nedgången orsakades av nedgångar för tjänste- och byggproduktion

medan industrin skruvade upp produktionen något.

Under tremånadersperioden augusti-oktober minskade produktionen med 1,2 procent jämfört med föregående tremånadersperiod. I detta tidsperspektiv visar alla tre sektorerna sjunkande produktionsvolym. Jämfört med oktober i fjol minskade produktionen med 2,1 procent, korrigerat för kalendereffekter. Även i detta tidsperspektiv noteras alla sektorer minskad produktion och sämst har det gått för byggproduktionen med en nedgång på 4,7 procent. Industriproduktionen och tjänsteproduktionen minskade båda med 1,9 procent.

Tjänstesektorn fortsätter att försvagas

Tjänsteproduktionen sjönk i oktober med 1,1 procent jämfört med september vilket bekräftar bilden av att tjänstesektorn är inne i en brant konjunktur nedgång. Efter att tidigare under året ha hoppat upp och ner mellan månaderna har produktionsvolymen nu uppvisat nedgångar två månader i rad och nivån i oktober var i säsongrensade tal den lägsta sedan maj 2011. Den senaste tidens utveckling är så svag att även årstakten nu ramlar ner under nollstrecket med en produktionsminskning på 2 procent jämfört med oktober i fjol. Bortsett från under krisperioden 2008–2009 har tjänsteproduktionens årliga tillväxttakt bara varit negativ en handfull gånger under 2000-talet. Oktobernoteeringen får därför betecknas som anmärkningsvärt svag.

Även Swedbank/Silfs inköpschefsindex för tjänster visar på en fortsatt nedåtgående trend i tjänstekonjunkturen. Index sjönk i november till ett nytt årlägssta på 46,4, främst på grund av sämre orderingång och affärsvolym. För första gången i år sjönk också produktionsplanerna för det närmaste halvåret under 50-strecket.

Blandade signaler från industrin

Medan det mesta pekar nedåt för tjänstesektorn är bilden av industrins utveckling mer grumlig. Inköpschefsindex och KI-barometern pekar mot ett synnerligen svagt konjunkturläge medan SCB:s statistik över orderingången har överraskat positivt på senare tid. I oktober visade den för andra månaden i rad en ökning tack vare en kraftig uppgång för exportorderingången på 3,2 procent jämfört med september. Efter en nedgång i augusti har orderingången från exportmarknaden ökat med 4,3 procent och var i oktober till och med något högre än motsvarande månad i fjol. Den inhemska efterfrågan har däremot fortsatt att sjunka och orderingången från hemmamarknaden var i oktober över 5 procent lägre än ett år tidigare.

Orderingångsstatistiken gör industrikonjunkturens utveckling svårtolkad då den går på tvärs med många andra indikatorer. De flesta övriga undersökningar pekar mot att industrikonjunkturen kommer att fortsätta försvagas och det som pekas ut som det största problemet är den svaga exportefterfrågan. Huruvida den senaste tidens förbättrade exportorderingång är början på en vändning eller bara en tillfällig uppgång får framtiden utvisa.

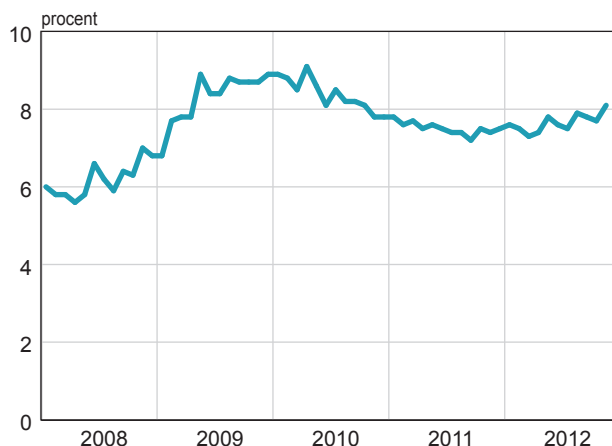
Ökad arbetslöshet

Enligt Arbetsförmedlingens statistik fortsatte varselvägen

i november att rulla på, men med något försvagad kraft. Antalet varsel sjönk från 10 300 i oktober till 9 900. Jämfört med 6 400 varsel i november i fjol innebär det en ökning på cirka 50 procent vilket är en dämpning från oktober då ökningen i årstakt var 80 procent. Antalet lediga platser, som i oktober överraskande ökade i årstakt, sjönk nu tillbaka något men ligger fortsatt förhållandevis högt.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade månadsvärden



SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU) visar att arbetslösheten i november var 7,5 procent vilket är en uppgång på 0,8 procentenheter jämfört med motsvarande månad föregående år. Sysselsättningen steg dock i årstakt och den ökade arbetslösheten beror på att arbetskraften blivit större jämfört med för ett år sedan. Säsongrensade data visar på en betydande ökning av arbetslösheten från oktober till november då den steg från 7,7 till 8,1 procent. I detta perspektiv kan inte den ökade arbetslösheten förklaras av förändringar i arbetskraftens storlek utan beror nästan uteslutande på en minskad sysselsättning, vilket tyder på att arbetsgivarna börjat realisera en del av höstens många varsel.

Första steget taget mot europeisk bankunion

Det som ligger bakom den försvagade arbetsmarknaden och de dystra utsikterna för svensk ekonomi är i huvudsak den dåliga ekonomiska utvecklingen i Europa. Roten till kraftgången finns i den finansiella sektorn och under året har mycket kraft lagts på att säkra den finansiella stabiliteten. Den 13–14 december genomfördes ett EU-toppmöte som bland annat syftade till att komma överrens om hur man ska skapa EU-gemensamma institutioner som kan garantera stabilitet i banksystemet. På agendan stod en gemensam banktillsyn som ses som det första steget mot en fullskalig europeisk bankunion.

Efter långa förhandlingar kom EU:s finansministrar överrens om att ECB ska ta över tillsynen för banker med tillgångar på minst 30 miljarder euro eller 20 procent av landets BNP. Antalet banker som hamnar under ECB:s tillsyn blir cirka 200 stycken vilket är betydligt mindre än de 6 000 banker som ursprungsförslaget omfattade. Dessutom övergår tillsynen till ECB först i mars 2014.

istället för redan nu till årsskiftet som man siktade på vid EU-toppmötet i juni.

Här hemma når de fyra storbankerna samt SBAB upp till kriterierna för att hamna under ECB:s tillsyn, men de kommer fortsättningsvis att lyda under Finansinspektionen eftersom Sverige valde att stå utanför den europeiska tillsynen. Anledningen är enligt finansminister Anders Borg att vi inte får något inflytande över besluten då enbart euroländerna är representerade i ECB-rådet.

Fed skruvar upp takten i stödköpen

I USA fortsätter statistiken att överraska positivt. Arbetslösheten har under det senaste halvåret sjunkit oväntat snabbt och låg i november säsongrensat på 7,7 procent. En nedgång på 0,2 procentenheter från oktober och en hel procentenhet lägre än för ett år sedan. Sysselsättningen fortsatte uppåt och ökade säsongrensat med 146 000 personer från oktober. Sedan två år tillbaka har sysselsättningen stigit varje månad och från botten i februari 2010 har antalet sysselsatta ökat med drygt 4,6 miljoner. Stämningsslaget i hushållen har också stigit vilket bådär gott för den i hög grad konsumtionsdrivna amerikanska ekonomin. Conference Boards konsumentförtroendeindex steg i november till den högsta nivån sedan februari 2008 och den senaste tidens uppgång har i hög grad drivits av en mer optimistisk syn på arbetsmarknaden.

När man studerar den amerikanska ekonomin ska man komma ihåg att både finans- och penningpolitiken är enormt expansiv med ett budgetunderskott på 7 procent, nollränta och massiva stödköp av statsobligationer. Centralbanken Federal Reserve (Fed) beslutade dessutom nyligen att skruva upp takten i obligationsköpen ytterligare och från årsskiftet kommer man att trycka upp 85 miljarder dollar i månaden. Fed meddelade även att räntan kommer att ligga kvar på nollnivån tills arbetslösheten går under 6,5 procent.

"Budgetstupet" oroar

USA har under de senaste åren dragits med stora budgetunderskott och statsskuldens storlek ligger nu strax över 100 procent av BNP. Det är en nivå som är högre än snittet i det krisande euroområdet och något måste göras för att hejda utvecklingen. De senaste årens skenande budgetunderskott beror till stor del på tidsbegränsade skattelättnader och utgiftsökningar som löper ut vid årsskiftet. Om politikerna inte kommer till någon ny överenskommelse kommer statens utgifter att minska med cirka 5 procent av BNP vilket innebär en synnerligen kraftig åtstramning. Många bedömare befärar att detta kan komma att knäcka återhämtningen i USA och kasta in landet i en ny recession. Åtstramningarna har därför kommit att kallas "fiscal cliff", i Sverige "budgetstupet".

Det som eftersträvas är en uppgörelse om en mjukare återgång till balanserad budget och intensiva förhandlingar genomförs nu mellan demokraterna och republikanerna. Världens marknader följer överläggningarna med stort intresse och börserna reagerar så fort några nyheter sipprar ut. President Barack Obama vill höja skatten för de allra

rikaste och har gått med på utgiftsnedskärningar i bland annat socialförsäkringssystemet. Hos republikanerna är motståndet mot skattehöjningar dock stort vilket komplicerar förhandlingsläget. De flesta räknar med någon form av uppgörelse men frågan är om den kan träffas innan årsskiftet då åtstramningarna annars träder i kraft per automatik.

INDUSTRI

Det har varit en tung höst och inledning av vintern för industrin. Konjunkturläget har haft en nedåtgående trend även om enstaka månader resulterat i positiva överraskningar. Orderingången från hemmamarknaden har varit svag och produktionsvolymerna har minskat generellt. Arbetsmarknaden har försvagats betänkligt med en våg av varsel. Om det svaga konjunkturläget består till våren så lär en stor del av varslen realiseras i form av uppsägningar.

Den ökade pessimismen märks exempelvis i ett sjunkande inköpschefsindex för industrin. Indexet gick från juli till november ner från 50,6 till 43,2. Novembervärdet är klart under det normala men innebär ändå en stabilisering då indexet var i stort sett oförändrat jämfört med oktober. Det berodde till viss del på något ljusare produktionsplaner men ett fortsatt svagt orderstocksomdöme indikerar att det inte är någon stadig uppgång i sikte.

Även i KI:s konjunkturbarometer har konfidensindikatorn för tillverkningsindustrin sjunkit. Mellan juli och november sjönk indikatorn med 13 enheter. I december gick indikatorn upp 2 enheter men det var helt orsakat av ett förbättrat omdöme om färdigvarulagrens storlek. Trots uppgången ligger konfidensindikatorn 10 enheter under det historiska genomsnittet och både produktionen och orderstocksomdömet har fortsatt att försvagas. Produktionsförväntningarna är svaga samtidigt som personalnedskärningarna ökar och andelen företag som bedömer att de kommer behöva minska arbetskraften framöver stiger.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: oktober 2012

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

David Lööv

Svag uppgång för industriproduktionen

Industriproduktionen uppvisade i september den största nedgången sedan januari 2009, bortsett från en produktionsstörning i februari i år. I oktober vände dock utvecklingen till en svag uppgång på 0,5 procent. Bland industrins huvudgrupper, som samtliga visade nedgångar i september, var utvecklingen i oktober splittrad. Industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror, som i september föll kraftigt, ökade med 4,8 procent. Industrin för insatsvaror sjönk med 1,1 procent och visade därmed för tredje månaden i följd en negativ utveckling. Störst minskning bland huvudgrupperna visade industrin för energirelaterade

insatsvaror med en nedgång på 1,7 procent.

Även bland industrins delbranscher var utvecklingen splittrad. Starkast uppgång visade elektronikvaruindustrin som ökade med hela 15,6 procent och därmed med råge återhämtade septembers fall. Kemi- och läkemedelsindustrin, som också föll kraftigt i september, ökade i oktober med 4,3 procent. En betydande nedgång noterades i motorfordonsindustrin som minskade med 5,1 procent. Efter att tidigare under året varit väldigt hoppig och varvat stora uppgångar med nedgångar har branschens produktion nu fallit kraftigt två månader i följd. En nedgång noterades även i industrin för metallvaror som minskade för fjärde månaden i följd, nu med 5,2 procent.

Industriproduktion

Förändring i procent

	okt 12/ sep 12	aug-okt 12/ maj-jul 12	okt 12/ okt 11	jan-okt 12/ jan-okt 11
Hela industrin	1	-3	-4	-3
Trävaruindustri, ej möbler	-1	-2	-8	-8
Massa och papper	3	-1	1	-2
Grafisk industri	2	0	-5	-3
Kemisk industri, ej läkem.	..	..	..	..
Läkemedel	..	..	..	..
Stål- och metallverk	-2	-5	-14	-6
Metallvaruindustri	-5	-7	-11	-3
Elektronikindustri	16	1	29	-2
Maskinindustri	-3	-8	-14	-3
Industri för motorfordon	-5	-5	-20	-13

Minskning senaste tre månadersperioden

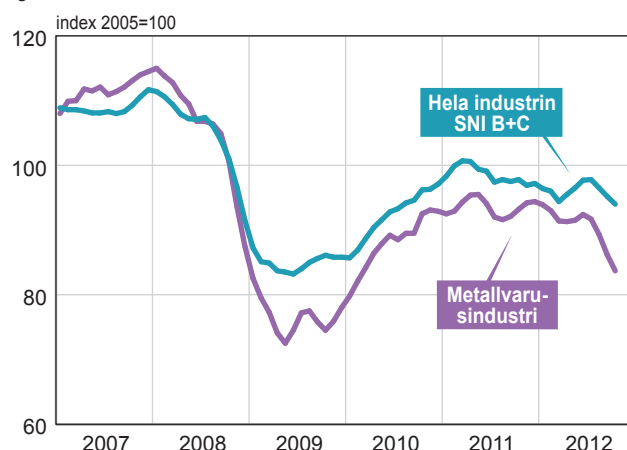
Under den senaste tre månadersperioden augusti-oktober sjönk produktionen med 2,5 procent jämfört med föregående tre månadersperiod. Förklaringen till fallet är septembers stora nedgång. Fram till denna månad var tre månadersutvecklingen ganska stabil med en lite svagare inledning av året och sedan en positiv utveckling. Bland industrins huvudgrupper visade samtliga utom industrin för energirelaterade insatsvaror negativ utveckling senaste tre månadersperioden. Störst nedgång visade industrin för varaktiga konsumtionsvaror som föll med 6,3 procent. Även industrins delbranscher visade nästan uteslutande negativ utveckling. Betydande nedgångar fanns i övrig maskinindustri samt industrin för metallvaror som föll med 7,8 respektive 6,7 procent. Ett av få undantag var industrin för petroleumprodukter som ökade med 10,0 procent.

Fortsatt negativ årsutveckling

Den ackumulerade årsutvecklingen var fortsatt negativ i oktober. Produktionen har hittills i år minskat med 3,0 procent kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande period i fjol. För andra månaden i följd ökade nedgången i storlek jämfört med föregående månad. Bland huvudgrupperna är det endast energirelaterade insatsvaror som har haft ett bättre år än i fjol, medan industrin för investeringsvaror har minskat mest. Bland delbranscherna är de ackumulerade årsjämförelserna övervägande negativa. Störst nedgång visar återigen motorfordonsindustrin medan industrin för petroleumprodukter är den delbransch som haft störst uppgång.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tre månaders glidande medelvärde



Industrins leverans- och orderläge

Senaste uppgift: oktober 2012

Källa: SCB:s leverans- och orderstatistik

David Lööf

Ökad ordergång i oktober

I oktober ökade ordergången för den totala marknaden, säsongrensat och jämfört med september månad. Uppdelat på hemma- och exportmarknaden var dock utvecklingen tudelad. Hemmamarknaden, som de två föregående månaderna haft positiv utveckling, visade i oktober en svag nedgång på 0,5 procent. Från exportmarknaden ökade däremot ordergång med 3,2 procent vilket gav en ökning med 1,6 procent för den totala marknaden. Detta var andra månaden i följd där den totala ordergången ökade jämfört med föregående månad. Bland huvudgrupperna var det industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror som ökade mest, främst driven av exportmarknaden. Störst nedgång bland huvudgrupperna visade industrin för energirelaterade insatsvaror som innan oktober haft fem månader av positiv månadsutveckling. Även för denna huvudgrupp var det exportmarknaden som drev den totala utvecklingen.

Leverans och order

Förändring i procent

	okt 12/ sep 12	aug-okt 12/ maj-jul 12	okt 12/ okt 11
Ordergång			
Hemmamarknad	0	-4	-5
Exportmarknad	3	-1	0
Totalt	2	-2	-2
Leveranser			
Hemmamarknad	-1	-3	-8
Exportmarknad	5	-1	2
Totalt	2	-2	-2

Även bland industrins delbranscher var utvecklingen blandad. Störst uppgång uppvisade motorfordonsindustrin vars exportordergång ökade kraftigt i oktober. Även

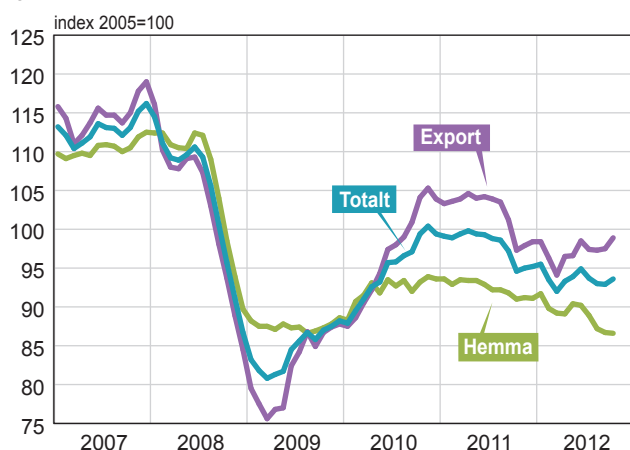
elektronikvaruindustrin gick starkt framåt och redovisade den högsta noteringen detta år. Även i elektronikvaruindustrin drevs utvecklingen främst av ökad efterfrågan på exportmarknaden. Störst nedgångar fanns i annan transportmedelsindustrin och övrig maskinindustri. Nedgångar var till viss del väntade då september visade väldigt stark månadsutveckling för dessa delbranscher. De flesta stora upp- och nedgångar för industrins delbranscher förklaras av rörelser på exportmarknaden. Hemmamarknaden är av sin karaktär mer stabil än den volatila exportmarknaden där efterfrågan kan variera mycket från månad till månad.

Nedgång senaste tremånadersperioden

Trots september och oktobers positiva månadsutveckling så visade den senaste tremånadersperioden augusti-oktober en nedgång på 2,1 procent jämfört med föregående tremånadersperiod. Nedgången kan förklaras av den svaga utvecklingen i augusti där efterfrågan sjönk betydligt. Den positiva utvecklingen i september och oktober gör att orderingången nästan har hämtat sig sedan augustis stora fall. Uppdelat på hemma- och exportmarknaden visar den senaste tremånadersjämförelsen en negativ utveckling med 3,8 respektive 1,0 procent. Bland huvudgrupperna stod industrin för varaktiga konsumtionsvaror för störst nedgång på 10,2 procent, främst driven av hemmamarknaden. Industrin för energirelaterade insatsvaror redovisade störst uppgång på 8,3 procent. Uppgången förklaras av stark efterfrågan på exportmarknaden. Bland delbranscherna redovisades störst nedgång i industrin för stål och metallverk. Störst positivt utvecklingstal för den senaste tremånadersperioden visade industrin för petroleumprodukter, som trots nedgång denna månad dras upp av stark exportefterfrågan i augusti och september.

Industrins orderingång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser



Fortsatt svag årsutveckling

Den ackumulerade orderingången under året är fortsatt betydligt lägre än motsvarande period föregående år. Oktobers positiva utveckling innebar dock en viss återhämtning. Den ackumulerade orderingången var i oktober 4,9 procent lägre än motsvarande period föregående år, jämfört med 5,2 procent i september. Både hemma- och exportmarknaden

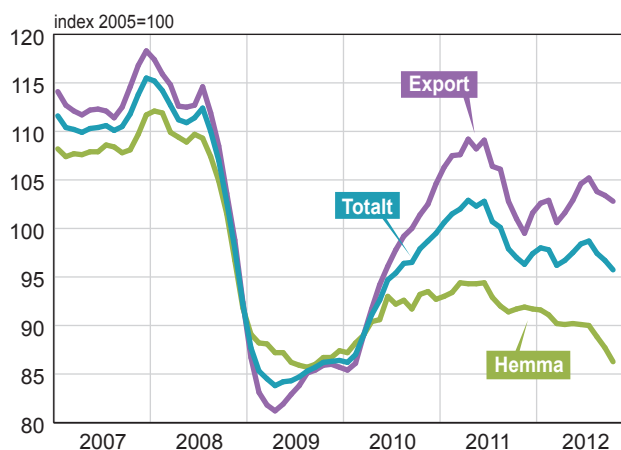
är hittills svagare än i fjol. För den totala marknaden ligger nivån för samtliga månader under motsvarande månad föregående år. Oktobers positiva utveckling på exportmarknaden innebar dock att exportmarknaden för första gången i år upplevde en starkare månad än motsvarande månad föregående år. Bland industrins huvudgrupper är det endast industrin för energirelaterade insatsvaror som upplevt ett starkare år än i fjol. Bland delbranscherna är det endast annan transportmedelsindustrin, vars positiva utveckling i framförallt juni, resulterat i en högre ackumulerad produktion än i fjol.

Leveranserna ökade i oktober

Leveranserna, som i september föll kraftigt, ökade i oktober igen med 2,1 procent i säsongrensade tal. Ökningen kunde, likt orderingången, spåras till exportmarknaden som i oktober gick framåt med 4,5 procent jämfört med september. Hemmamarknadens leveranser fortsatte dock att falla och backade med 1,3 procent. Den senaste tremånadersperioden sjönk de totala leveranserna med 1,8 procent till följd av september månads stora nedgång. Nedgången gäller för både hemma- och exportmarknaden.

Industrins leveranser

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser



Industrins investeringar

Senaste uppgift: oktober 2012

Källa: SCB:s investeringsenkät

Linda Wiese

Fortsatt ökning för industriinvesteringarna

Investeringsvolymen inom industribranscherna väntas återigen öka och investeringarna spås 2012 uppgå till 57,5 miljarder. Nästa år väntas investeringsvolymen minska till 54,0 miljarder.

Uppgifterna från oktoberenkäten tyder på att investeringsviljan återigen ökar och industriföretagen räknar med att årets investeringsvolym blir 9 procent högre än i fjol. Detta är en revidering sen majenkäten, då investeringsvolymen förväntades bli oförändrad. Nästa år planerar företagen att dra ner på investeringarna och investeringsvolymen

väntas minska med 3 procent jämfört med i år.

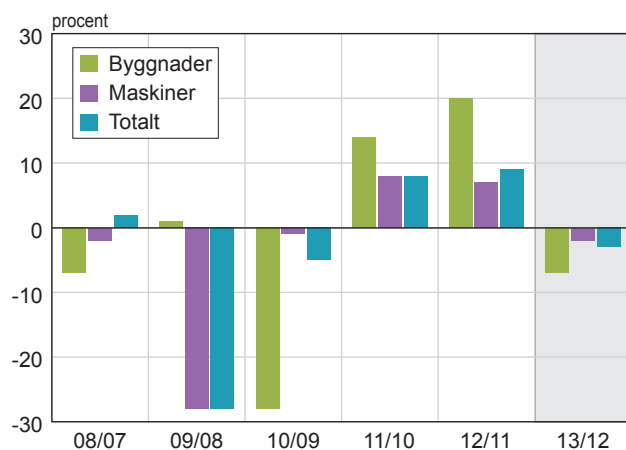
Störst volymökning inom gruvindustrin

Volymförändringarna skiljer sig åt mellan industrisektorerna, men är i huvudsak positiva. Störst volymökning återfinns inom gruvindustrin, som förväntas öka investeringsvolymen med 66 procent. I löpande priser väntas investeringarna uppgå till 11,6 miljarder. Detta gör även gruvindustrin till den industrisektor som investerar mest. Nästa år väntas investeringarna inom gruvindustrin minska till 11,0 miljarder.

Stora volymökningar återfinns även inom transportmedelsindustrin som i år väntas investera 6,3 miljarder vilket innebär en volymökning på 35 procent. Precis som för gruvindustrin väntas dock volymerna minska med ett par procent under nästa år.

Industrins investeringar i byggnader och maskiner

Förändring i procent från föregående år. Fasta priser



Stor nedgång för stål- och metallverken

Volymminskningar av större vikt återfinns inom industrin för stål- och metallverk samt inom pappersvaruindustrin. Dessa branscher väntas i år minska investeringsvolymerna med 26 respektive 6 procent och volymminskningen tros hålla i sig även nästa då investeringarna väntas sjunka med ytterligare 16 respektive 14 procent.

De allra störst volymminskningar prognostiseras inom den grafiska industrin och mineralproduktsindustrin, där investeringsvolymen väntas minska med 37 respektive 31 procent. Dessa branscher står dock för en försumbar del av de totala industriinvesteringarna.

Hög investeringsvilja inom energisektorn

Precis som tillverkningsindustrin räknar energiföretagen med ökade investeringar. Branschen väntas öka sin investeringsvolym med 27 till 40,8 miljarder. Investeringsviljan väntas hålla i sig under 2013 även om volymökningen förutspås plana ut och företagen tror på en mindre ökning till 42,0 miljarder.

UTRIKESHANDEL

Svaga signaler från exportmarknaden

Exportchefsindex (EMI) och andra barometerundersökningar ger signaler om en stundande försvagning av konjunkturen och inte minst för svensk exportindustri. Det svaga utfallet av EMI för fjärde kvartalet har enbart underskridits av raset fjärde kvartalet 2008 och det lika svaga första kvartalet 2009. Mätning av EMI i mitten av augusti pekade mot en nedgång för exporten för tredje kvartalet – något som visade sig stämma ganska väl. Svensk export minskade med 2,3 procent i årstakt och importen med 0,7 procent. Det innebar att det främst var det svaga exportnettot som höll tillbaka tredje kvartalets BNP-tillväxt.

Varuexport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 12/11 %
	2012 jan-sep	2011 jan-sep		
Skogsvaror	93 983	97 251	10,6	-3
- Trävaror	18 083	18 397	2,0	-2
- Papper	58 072	59 865	6,6	-3
Mineralvaror	103 291	109 530	11,7	-6
- Järnmalm	17 693	16 106	2,0	10
- Järn och stål	45 378	52 809	5,1	-14
Kemivaror	105 784	105 157	11,9	1
- Läkemedel	43 059	43 850	4,9	-2
Energivaror	89 003	71 855	10,1	24
Verkstadsvaror	385 904	419 437	43,6	-8
- Maskiner	141 946	139 352	16,0	2
- Elektrovaror	103 676	126 301	11,7	-18
- Vägfordon	89 385	96 597	10,1	-7
Övriga varor	107 485	104 641	12,1	3
- Livsmedel	42 679	40 130	4,8	6
Totalt	885 450	907 871	100,0	-2

Varuimport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 12/11 %
	2012 jan-sep	2011 jan-sep		
Skogsvaror	23 646	24 791	2,9	-5
Mineralvaror	70 490	81 911	8,5	-14
- Järn och stål	31 815	39 051	3,8	-19
Kemivaror	105 221	108 136	12,7	-3
- Läkemedel	23 116	21 880	2,8	6
Energivaror	134 620	119 962	16,3	12
- Råolja	86 329	67 204	10,4	28
- Oljeprodukter	35 549	35 340	4,3	1
Verkstadsvaror	330 692	354 539	40,0	-7
- Maskiner	85 683	89 997	10,4	-5
- Elektrovaror	121 832	133 837	14,7	-9
- Vägfordon	73 308	81 697	8,9	-10
- Instrument, optiska varor	18 425	18 557	2,2	-1
Övriga varor	162 181	163 002	19,6	-1
- Livsmedel	75 423	73 212	9,1	3
Totalt	826 851	852 340	100,0	-3

Handelsnetto

Senaste uppgift: oktober 2012

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 8,0 miljarder i oktober

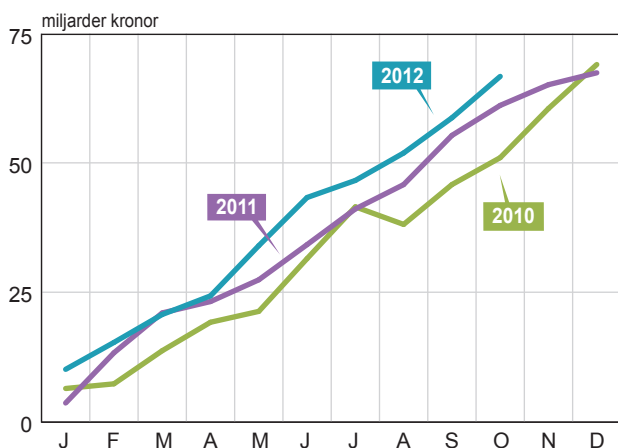
Varuexporten uppgick under oktober till 104,6 miljarder kronor och varuimporten till 96,6 miljarder. Det ger ett handelsnetto på 8,0 miljarder kronor.

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 8,0 miljarder kronor under oktober 2012 enligt preliminära beräkningar. För oktober 2011 var överskottet 5,8 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

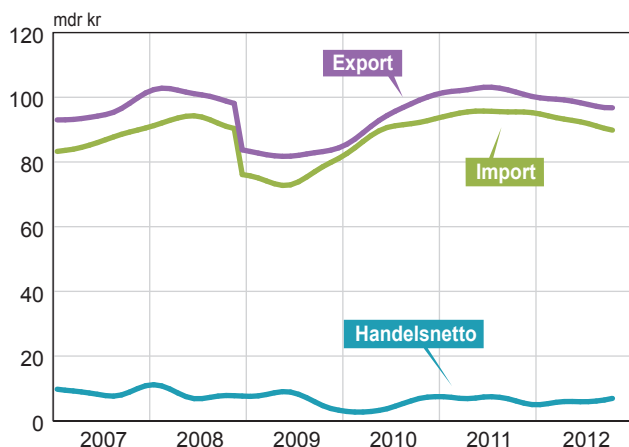


Varuexportens värde under oktober uppgick till 104,6 miljarder kronor och varuimportens till 96,6 miljarder. Varuexporten har därmed ökat med 2 procent i värde medan varuimporten minskat med 1 procent jämfört med oktober 2011. Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 14,0 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 6,0 miljarder. Antalet vardagar i oktober var två mer jämfört med oktober 2011.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor



Rensat för säsongspåverkan visar handelsnettot ett överskott på 6,9 miljarder kronor för oktober 2012 och 6,4 miljarder för september 2012. För augusti var motsvarande värde 6,1 miljarder kronor.

Hittills under året har värdet för varuexporten minskat med 2 procent medan varuimportens värde minskat med 3 procent jämfört med motsvarande period förra året. Värdet av varuexporten under denna period uppgick till 990,0 miljarder kronor och värdet av varuimporten till 923,3 miljarder. Handelsnettot för januari – oktober 2012 gav därmed ett överskott på 66,7 miljarder kronor. För motsvarande månader 2011 noterades ett överskott på 61,1 miljarder.

VARUHANDEL, SAMFÄRDSEL OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: oktober 2012

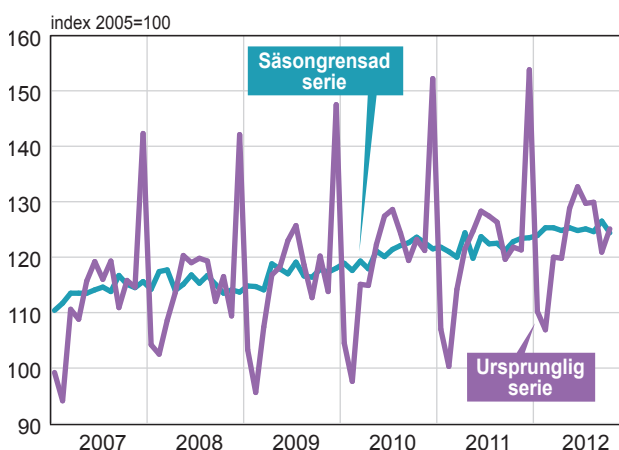
Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Svag utveckling för detaljhandeln i oktober

Den starka uppgången för detaljhandeln i september blev kortvarig och fjärde kvartalet inleddes istället med en kraftig nedgång i försäljningen på 1,7 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Den svaga utvecklingen i oktober suddade ut uppgången i september och innebar att försäljningsvolymen var 0,2 procent lägre än i augusti. Liksom uppgången i september var nedgången driven av sällanköps handeln som minskade kraftigt med 2,2 procent, medan minskningen inom dagligvaruhandeln blev betydligt lindrigare på 0,3 procent.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata



Den svaga oktoberförsäljningen dämpade också utvecklingen sett över ett lite längre perspektiv. Korregerat för säsongvariationer var försäljningsvolymen under perioden

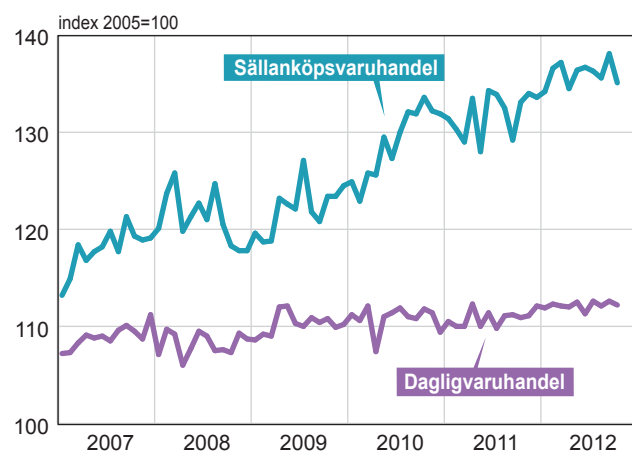
augusti–oktober knappt 0,1 procent högre än närmast föregående tremånadersperiod. Uppräknat till årstakt motsvarar det en uppgång på 0,4 procent, vilket är svagare än normalt för den svenska detaljhandeln.

Kraftig uppgång för distanshandeln

Trycket i detaljhandelns tillväxt avtog kraftigt även mätt över tolv månader. Den kalenderkorrigerade försäljningsvolymen ökade med 1,2 procent i oktober, jämfört med samma månad året innan. Det var framförallt sällanköps-handeln som dämpades till en ökning på 1,3 procent i årstakt, vilket var betydligt lägre än motsvarande uppgång i september på 7 procent. Dagligvaruhandeln redovisade en uppgång på 1,2 procent vilket istället var något bättre än föregående månad.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata



Uppgången var inte lika bred som tidigare och över hälften av branscherna redovisade minskad försäljning i oktober. Det var försäljningen inom leksakshandeln och bok- och pappershandeln som minskade kraftigast med nedgångar på 6,2 respektive 5,2 procent i kalenderkorrigerad volym. Båda branscherna tillhör varugrupper där konsumenterna har många alternativ inom postorder- och internethandeln, och en övergång från traditionell bok- och leksakshandel till distanshandel kan ha bidragit till den svaga utvecklingen. Postorder- och internethandel redovisas som en egen bransch och ingår inte i handeln för respektive varugrupp. Branschen har redovisat en stark försäljningstillväxt i stort sett under hela året och i oktober var ökningen i försäljningsvolymen på 8,9 procent den kraftigaste av samtliga branscher.

Den positiva utvecklingen inom guldsmedshandeln fortsatte i oktober med en uppgång i försäljningsvolymen på 4,8 procent i årstakt. Omsättningen mätt i löpande priser ökade kraftigast av samtliga varugrupper med en uppgång på hela 14,6 procent jämfört med motsvarande månad i fjol. Det bör dock beaktas att ökningen sker från en låg nivå.

Detaljhandeln upp 2,4 procent hittills i år

Trots dämpningen den senaste månaden har detaljhandeln utvecklats relativt väl hittills i år, med en uppgång i försäljningsvolymen på 2,4 procent jämfört med motsvarande

period i fjol. En uppgång i den tungt vägande sällanköps-handeln på 3,4 procent drar upp, medan dagligvaruhandeln har ökat med 1,3 procent under årets tio första månader.

Den kraftigaste volymtillväxten står som vanligt elektronikhandeln för med en uppgång på 11,3 procent hittills i år. Även sport- och fritidshandeln och postorderhandeln har redovisat kraftiga öknings på 8 respektive 6,7 procent, jämfört med motsvarande period i fjol. Guldsmedshandeln och bok- och pappershandeln har uppvisat den svagaste försäljningsutvecklingen under året med en minskning på 4,9 respektive 4,5 procent.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	okt 2012	jan-okt 2012
Dagligvaruhandel	1,2	1,3
därför:		
Detaljhandel, mest livsmedel	1,3	1,6
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	0,5	0,0
Sällanköpsvaruhandel	1,3	3,4
därför:		
Klädhandel	-3,0	-1,1
Skohandel	-3,4	4,4
Möbelhandel	-2,2	-0,1
Elektronikhandel	7,1	11,3
Järn- och bygghandel	-4,8	-3,0
Färghandel	3,8	1,7
Bokhandel	-5,2	-4,5
Guldsmedshandel	4,8	-4,9
Sport- o fritidshandel	3,1	8,0
Postorderhandel	8,9	6,7
Totalt detaljhandel	1,2	2,4

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: november 2012

Källa: SIKAs register för fordonsstatistik

Stabilisering på personbilsmarknaden

Efter en svag utveckling hittills under 2012 har nybilsregistreringarna under de senaste månaderna visat tecken på att efterfrågan på personbilsmarknaden kan vara på väg att stabiliseras, dock på en lägre nivå. Efter den svaga utvecklingen i oktober återhämtades nyregistreringarna mycket kraftigt i november med en ökning på 4,9 procent från månaden innan, säsongrensat. Det innebär att antalet nyregistrerade personbilar var 1,2 procent högre i november än vid utgången på tredje kvartalet och var nästan i paritet med inledningen av året.

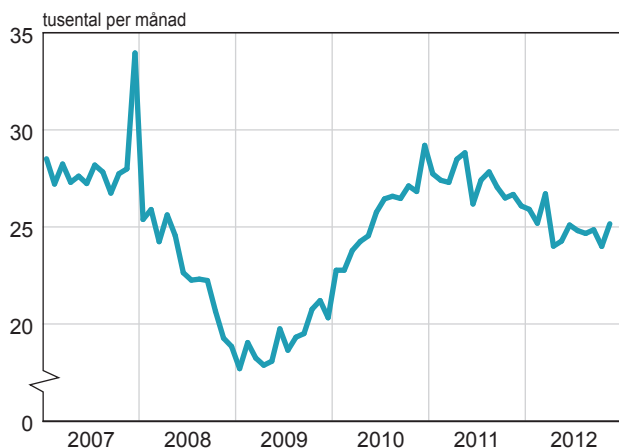
De starka novembersiffrorna drog även upp utvecklingen sett ur ett lite längre perspektiv. Korrigerat för säsongvariationer var nyregistreringarna under perioden september–november bara 0,8 procent lägre än närmast föregående tremånadersperiod.

Mätt över tolv månader är dock utvecklingen betydligt sämre. Under november nyregistrerades 26 749 personbilar,

vilket var 5,3 procent färre än samma månad året innan. Hittills i år har 273 849 personbilar nyregistrerats, vilket är 8,8 procent färre än under motsvarande period i fjol.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata



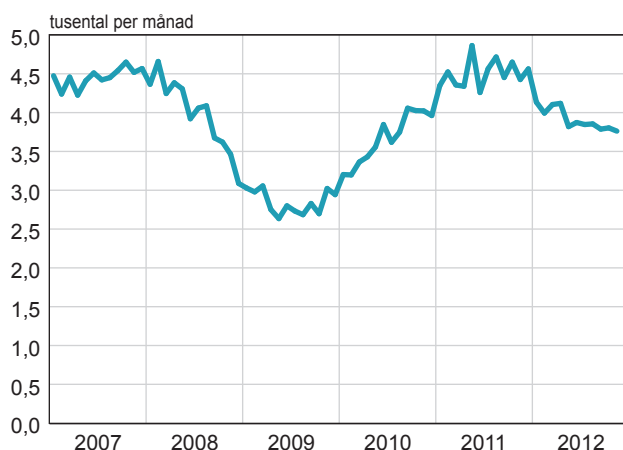
Fortsatt svagt på lastbilsmarknaden

Nedgången på lastbilsmarknaden fortsatte i november med en minskning av nyregistreringarna på 1,1 procent, säsongrensat och från månaden innan. Lastbilsmarknaden har gått i motvind i år och även om farten i nedgången har bromsats upp under hösten har det än så länge inte funnits några indikationer på att en vändning är nära. Korrigerat för säsongvariationer var antalet nyregistrerade lastbilar i november den lägsta månadssiffran sedan augusti 2010.

Lastbilsmarknaden har utvecklats svagt även sett ur ett något längre perspektiv och nyregistreringarna minskade med 1,9 procent i perioden september–november, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Hittills i år har 42 495 lastbilar nyregistrerats, vilket är 12,7 procent färre än motsvarande period i fjol.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata



Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: oktober 2012

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Tjänsteproduktionen stark nedåt

Tjänstesektorn fortsatte i oktober att försvagas då produktionsvolymen sjönk med 1,1 procent, säsongrensat och jämför med föregående månad. Efter att tidigare under året ha gått upp och ned från månad till månad har tjänsteproduktionen nu uppvisat markerade nedgångar två månader i följd och hela första halvårets uppgång är utraderad. Under den senaste tremånadersperioden augusti-oktober sjönk tjänsteproduktionen med 1,1 procent, säsongrensat och jämfört med föregående tremånadersperiod. Det var den sämsta tremånadersutvecklingen sedan våren 2009. Utvecklingen i oktober bekräftar den tidigare bilden av att tjänstesektorn är inne i en mycket snabb konjunkturförsvagning.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	okt 2012	jan–okt 2012
Motorhandel	–4,4	–2,9
Partihandel	–0,8	0,6
Detaljhandel	0,6	1,7
Transport och magasinering	–3,9	–2,2
Hotell och restaurang	1,4	3,1
Telekommunikation	0,9	2,2
Datakonsultverksamhet o.d.	–7,1	5,0
Företagstjänster	–1,6	3,8
Kultur, nöje och fritid	3,4	2,1
Total tjänstesektor	–2,0	1,4

Ytterligare försvagad årsutveckling

Det senaste halvårets nedgång är större än den uppgång som skedde föregående halvår och tjänsteproduktion var i oktober mindre än ett år tidigare. Efter att ha dansat runt nollstrecket i september försvagades årsutvecklingen kraftigt med en nedgång för produktionsvolymen på 2 procent jämfört med motsvarande månad ifjol. Utfallet är anmärkningsvärt svagt och understryker tjänstesektorns svaga konjunkturläge. Bortsett från under krisperioden 2008–2009 har den årliga tillväxttakten varit positiv under i stort sett hela 2000-talet med bara en handfull negativa månadsnoteringar.

Nedgången i oktober var bred med sjunkande produktionsvolym för alla större branscher. Det största negativa bidraget kom från den tyngst vägande fastighetsbranschen som minskade produktionen med 4,7 procent. En annan betydande bransch som uppvisade en stor nedgång var transport- och magasinering. Den har gått dåligt under hela året och i oktober var produktionsvolymen 3,9 procent lägre än motsvarande månad i fjol. Motorhandeln har det också fortsatt tungt och redovisade en nedgång på 4,4 procent. Den bransch som gick absolut svagast var

dock datakonsulterna som minskade produktionen med 7,1 procent jämfört med oktober förra året. Från att under våren ha uppvisat den bästa tillväxten i hela tjänstesektorn inleddes där i juli en kraftig inbromsning och efter sommaren verkar branschen ha tvärnitat. Situationen är liknande även för andra konsultbranscher men där är nedgången inte riktigt lika kraftig. Företagstjänsterna uppvisade i oktober en nedgång på 1,6 procent i årstakt.

Några branscher gick mot strömmen och noterades för stigande produktion. Framför allt hälso- och sjukvård som efter en dämpning i september växlade upp igen och stod för en uppgång på 8,7 procent. För hotell och restaurang samt detaljhandeln dämpades den tidigare goda tillväxten men låg fortsatt en bit över nollstrecket.

Akkumulerade uppgången fortsätter dämpas

Under årets tio första månader ökade tjänsteproduktionen med 1,4 procent, kalenderkorregerat och jämfört med motsvarande period förra året. Förra månaden var motsvarande uppgång 1,8 procent och därmed fortsätter tillväxten för årets ackumulerade produktion att dämpas. Efter den goda utvecklingen i oktober befäste hälso- och sjukvårdsbranschen sin förstaplats och stoltserar med en uppgång på 8,2 procent. Datakonsulterna låg tack vare den fina våren kvar på andra plats med en uppgång på 5,0 procent. Svagast var, precis som tidigare under året, motorhandeln där produktionen sjönk med 2,9 procent. Därefter följde transportsektorn som uppvisade en nedgång på 2,2 procent.

Investeringar inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: oktober 2012

Källa: SCB:s investeringsenkät

Linda Wiese

Ojämn utveckling i tjänstesektorn

I tjänstesektorn skiljer sig investeringarnas utveckling mellan branscherna. Störst volymmökning står banker och försäkringsbolag för, som i år väntas öka investeringarna med 11 procent och investera 5,9 miljarder. Investeringsviljan väntas hålla i sig och nästa år väntas investeringarna öka med ytterligare 20 procent.

En något mindre ökning återfinns inom transport- och magasineringsbranschen, som väntas öka sina volymer med 3 procent till 16,6 miljarder under 2012. En betydligt större ökning väntas under 2013, då investeringarna väntas öka med hela 39 procent.

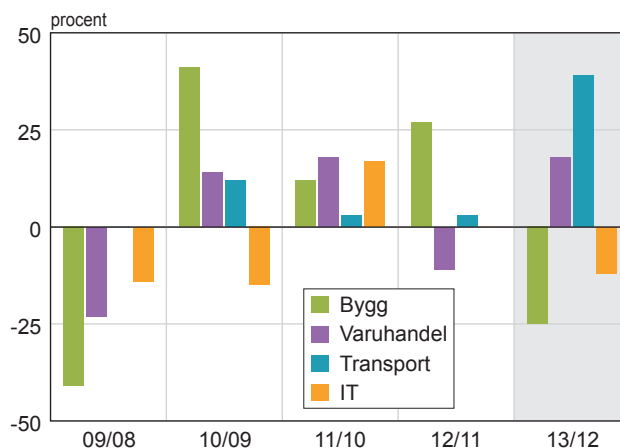
Minskade investeringar i konsultbranscherna

Företagen inom informations och kommunikationssektorn väntas investera 9,4 miljarder i år vilket innebär en oförändrad nivå jämfört med i fjol. Nästa år förutspås investeringsvolymen minska med 12 procent. Inom den övriga företagstjänstesektorn väntas investeringsvolymerna i år minska med 15 procent och uppgå till 6,4 miljarder.

En nästan lika stor minskning återfinns inom varuhandel, där företagen bedöms minska sina volymer med 11 procent och till 11,1 miljarder. Minskningen bedöms dock bli kortvarig och nästa år väntas handlarna öka investeringarna med 18 procent. Företagstjänstebanschen förväntar sig oförändrade investeringar 2013.

Investeringar inom tjänstesektorn

Årlig volymförändring i procent. Fasta priser



Reviderade planer inom byggbranschen

Byggbranschen har reviderat sina uppgifter sen majenkäten då man förväntade sig en volymminskning och förutspår nu istället en ökning. Investeringarna väntas uppgå till 6,3 miljarder och investeringsvolymerna väntas öka med 27 procent. Nästa år förutspås en nedgång till 4,3 miljarder.

Fastighetsbranschen spår ökade investeringar

Företag inom fastighetsbranschen planerar för ökade investeringar och investeringsvolymen väntas i år öka med 18 procent. Företagen väntas i år investera 71,4 miljarder, varav 25,1 miljarder i bostäder. Volymmökningen väntas hålla i sig under 2013 och investeringarna väntas uppgå till 75,5 miljarder. Bostadsinvesteringarna väntas då uppgå till 28,4 miljarder.

BYGGMARKNAD

Två av tre byggföretag är missnöjda med orderstockens storlek

Enligt Konjunkturbarometern har ordergången till bygg- och anläggningsverksamhet minskat ytterligare de senaste månaderna och sammantaget uppger två tredjedelar av byggföretagen att orderstocken är för liten. Både hus- och anläggningsbyggare rapporterar om minskad efterfrågan. Såväl byggproduktion som sysselsättning har minskat och anbudspriserna har sänkts. För husbyggarna är finansieringssvårigheterna för närvarande betydande och närmare 30 procent av företagen uppger att finansiella restriktioner utgör främsta hindret för verksamheten. Drygt hälften av företagen anger otillräcklig efterfrågan som främsta hinder. Inom anläggningsverksamhet uppger 70 procent

Industrin i ett EU-perspektiv

När 2012 börjar lida mot sitt slut kan man konstatera att det på nytt varit ett turbulent år i Europa. Tillväxten har avstannat och i synnerhet industrin¹ har haft det tungt i många länder. Produktionen har minskat och industriföretagens konjunkturbedömningar har försämrats.

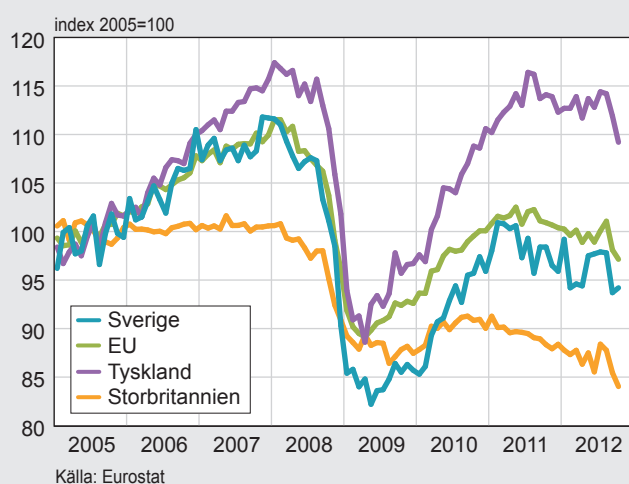
Produktionen minskar

Industriproduktionen i Europa har fått sig en knäck de senaste månaderna. Orsaken är till stor del minskad produktion i Tyskland. Både i september och i oktober var den tyska industriproduktionen klart lägre än föregående månad, korregerat för säsongvariationer. Landet har annars haft en stark återhämtning sedan början av 2009 och är ett av få länder som tagit tillbaka produktionsvolymerna från före finanskrisen. En bidragande orsak till detta kan vara relativt flexibla anställningsformer som gjorde att man inte behövde avskeda så mycket personal under krisen. När efterfrågan tog fart igen kunde man därför snabbt öka produktionen.

Ser man på utvecklingen under det senaste året så har industriproduktionen haft en negativ trend i EU som helhet. Jämfört med samma månad föregående år så hade produktionsvolymen i oktober sjunkit med 3,6 procent.

Tyskland väger som sagt tungt inom EU och drar ner snittet då landets industriproduktion minskat med 4,3 procent. I Frankrike är nedgången 3,3 procent medan Storbritannien haft en produktionsminskning på 5,3 procent. Den brittiska industrin har haft det svårt att komma igång efter finanskrisen och produktionsnivån är nu tillbaka på samma låga nivåer som under krisen.

Industriproduktionsindex
Säsongrensade månadsvärden



I Sverige ökade industriproduktionen något i oktober efter en skarp nedgång i september. Trots detta ligger

Sverige under EU-snittet om man ser till utvecklingen på tolv månadersbasis. Jämfört med oktober 2011 har industriproduktionen backat med 4,4 procent kalenderkorregerat.

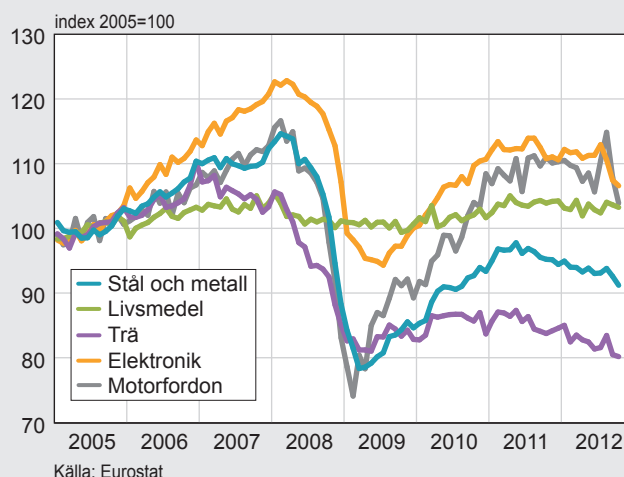
Finland ligger över EU-snittet men har även de en lägre produktionsnivå än för ett år sedan. Produktionen har minskat med 0,8 procent jämfört med oktober 2011. Ett av få länder med en positiv trend är Danmark där produktionen ökat med 1,3 procent jämfört med föregående år. Danmarks industrisektor är dock mindre än både Sveriges och Finlands i förhållande till BNP och uppgången sker från en lägre nivå.

Träindustrin fortsätter ha det kämpigt

Den svagaste utvecklingen har de traditionella insatsvaruindustrierna haft och allra svagast är trävaruindustrin. Där har produktionen knappt återhämtat sig alls efter raset under finanskrisen och kurvan har haft en negativ trend under de två senaste åren. Även stål- och metallverk har haft en tung utveckling sedan våren 2011 efter att återhämtningen varit god fram till dess.

Investeringsvaror har haft en bättre utveckling och till detta bidrar i synnerhet elektronikindustrin. September och oktober var däremot svaga så möjligen börjar avmattningen märkas även här.

Industriproduktionsindex – EU totalt
Säsongrensade månadsvärden



Livsmedelsindustrin är mindre konjunkturkänslig än de flesta andra branscher och produktionen har i det närmaste varit oförändrad under det senaste året.

Motorfordonsindustrin är raka motsatsen till livsmedelsindustrin och alltså väldigt konjunkturkänslig. Efter ett brant fall under 2008 vände produktionen upp i början av 2009 och hela raset var inhämtat i början av 2011. Sedan dess har produktionsnivån legat ganska stabil men det finns tendenser till att produktionen är på nedåtgående i slutet av 2012. I både september och oktober sjönk motorfordonsproduktionen inom EU kraftigt jämfört med månaden innan.

¹ Med industri avses gruvor och mineralutvinning samt tillverkningsindustrin (SNI B05-C33). Energitransport och byggindustrin räknas inte in.

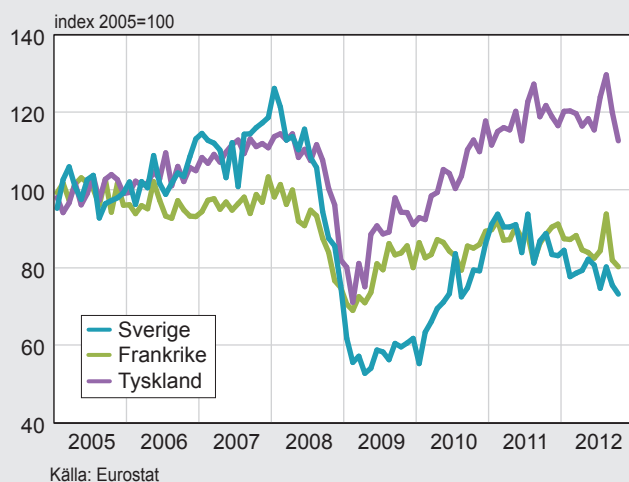
I FOKUS

Det råder stora skillnader mellan länderna vad gäller motorfordonsindustrin. I Tyskland ökade produktionen klart bättre än i övriga större EU-länder under 2009–2011. Detta innebär att nivåerna från innan raset överträffades. I många andra länder har produktionsbortfallen inte kunnat återhämtas. I exempelvis Frankrike steg produktionen något 2009 men sedan början av 2010 har nivån legat någorlunda stabilt för att sedan sjunka kraftigt de två senaste månaderna. Utvecklingen är liknande i både Italien och Spanien.

Sverige tillhör ett av de länder som drabbats hårdast vad gäller motorfordonsproduktionen. Uppgången bröts i början av 2011 och har haft en nedåtgående trend sedan dess. Oktober var återigen svagt vilket innebär att ungefär en femtedel av produktionen från samma månad föregående år har försvunnit.

Industriproduktionsindex – motorfordonsindustri

Säsongrensade månadsvärden

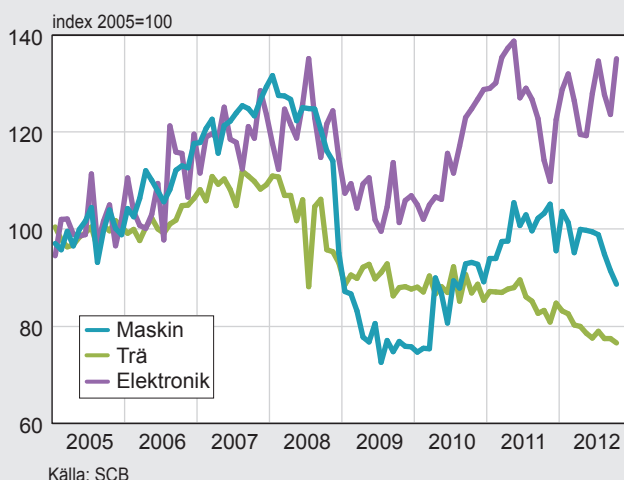


Även i Sverige är det insatsvaruindustrin som utvecklats sämst. Både trävaruindustrin och stål- och metallverk har minskat produktionen ganska kraftigt. I oktober var minskningen 7,8 procent för trävaruindustrin respektive 14,4 procent för stål- och metallverk, jämfört med oktober 2011. En rejäl nedgång under de senaste månaderna märks även för maskinindustrin. Även livsmedelsindustrin har minskat produktionsvolymerna något. Det innebär att den svenska livsmedelsproduktionen har utvecklats svagare än i EU som helhet.

En bransch där den genomgående trenden däremot är positiv är elektronikindustrin. Volymerna är relativt volatila från månad till månad men det har inte skett någon tydlig inbromsning. Även den kemiska industrin har haft en hygglig utveckling, åtminstone på årsbasis. Jämfört med oktober i fjol ökade produktionen med 2,6 procent.

Industriproduktionsindex – Sverige

Säsongrensade månadsvärden



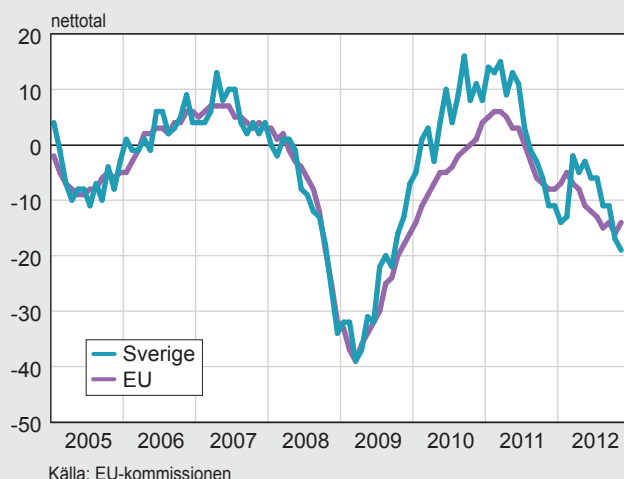
Osäkert konjunkturläge

Konjunkturläget har varit svagt en längre tid för den europeiska industrin. Nedgången i EU-kommissionens konjunkturbarometer inleddes i början av 2011 och konfidensindikatorn har sjunkit stadigt sedan dess. I konfidensindikatorn vägs företagens orderstocks- och lageromdöme samt deras förväntningar om kommande produktion in i netttotalen. Den senaste konjunkturbrometern publicerades i slutet av november och där sågs en liten ljusning hos medlemsländernas industriföretag. Konfidensindikatorn steg med 1,6 enheter jämfört med oktober. Det var dock en relativt svag uppgång så det återstår att se om återhämtningen är bestående.

I Sverige steg bedömningen rejält i mars och det såg ut som att konjunkturen var på väg uppåt på allvar. Det blev dock en kortvarig uppgång för sedan dess har konfidensindikatorn sjunkit. I oktober och november låg indikatorn lägre för Sverige än EU-snittet.

Konfidensindikator – tillverkningsindustri

Säsongrensade netttotal



av företagen otillräcklig efterfrågan som främsta hinder för ökad aktivitet.

Byggföretagen är inte lika pessimistiska i sina förväntningar som tidigare och räknar nu med att såväl ordergång som byggproduktion blir ungefär oförändrade de närmast kommande månaderna. Sysselsättningsplanerna är dock fortfarande pessimistiska och pekar mot fortsatta nedskärningar. Anbudspriserna väntas fortsätta att falla.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: november 2012

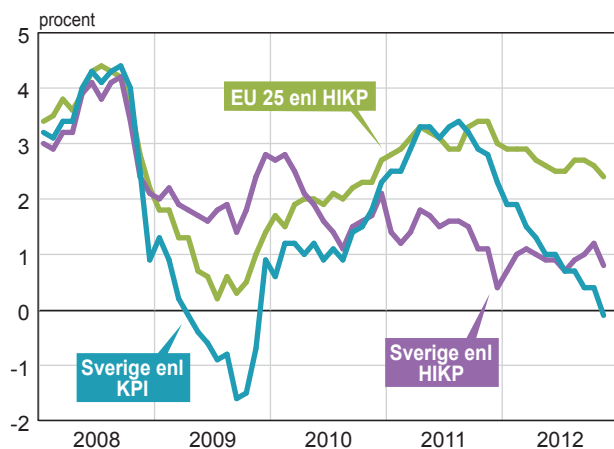
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Inflationstakt -0,1 procent

Inflationstakten var -0,1 procent i november, vilket är en nedgång sedan oktober då den var 0,4 procent. Från oktober till november sjönk KPI med i genomsnitt 0,2 procent. Under motsvarande period förra året ökade KPI med 0,2 procent. Inflationstakten enligt KPI med fast ränta (KPIF) var 0,8 procent i november.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år



Senaste månaden: priserna ner 0,2 procent

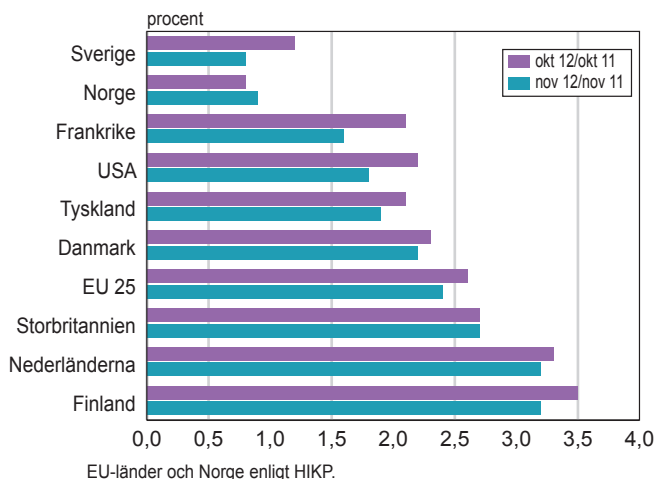
KPI sjönk med i genomsnitt 0,2 procent från oktober till november 2012.

Till den totala nedgången den senaste månaden bidrog lägre räntekostnader på boende (-1,2 procent), lägre drivmedelspriser (-2,4 procent), sänkta priser på utrikes flygresor (-16,9 procent) och flygcharter (-7,3 procent) med vardera 0,1 procentenhet.

Nedgången motverkades av mindre prisuppgångar på andra produkter, som sammantaget bidrog uppåt med 0,2 procentenheter.

Inflationstakten i olika länder

Säsongrensade månadsdata



EU-länder och Norge enligt HIKP.

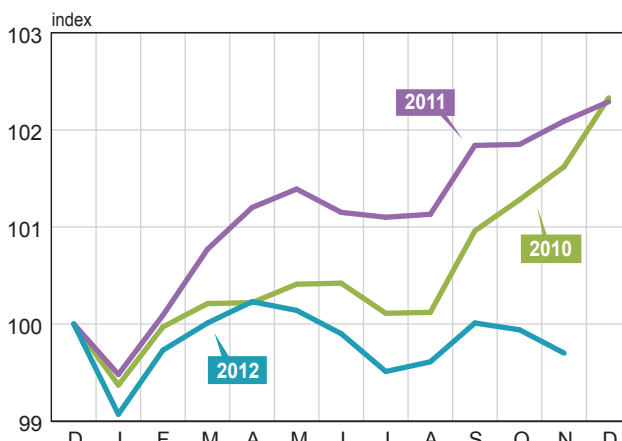
Senaste tolv månaderna: priserna ner 0,1 procent

Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste tolv månaderna, var -0,1 procent i november, vilket är en nedgång sedan oktober då den var 0,4 procent.

Till den totala nedgången sedan november 2011 bidrog lägre räntekostnader på boende (-9,2 procent) med 0,7 procentenheter. Lägre priser på el (-6,4 procent) och hemelektronik (-14,7 procent) bidrog vardera med 0,3 procentenheter.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år = 100



Nedgången motverkades delvis av högre priser på livsmedel (2,4 procent) och tobak (10,7 procent), som bidrog uppåt med 0,3 respektive 0,2 procentenheter. Vidare bidrog höjda hyror (2,6 procent) med 0,3 procentenheter och ökade transportkostnader (1,0 procent) med 0,2 procentenheter.

KPI för november 2012 var 313,82 (1980=100).

Konsumentprisernas förändring

November 2012	Förändring från		Bidrag till förändring sedan nov 2011 ¹⁾
	Föregående månad	nov 2011	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,1	2,0	0,3
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,0	4,7	0,2
Kläder och skor	0,2	-0,5	0,0
Boende	-0,1	-1,7	-0,5
Inventarier och hushållsvaror	0,1	-2,1	-0,1
Hälsa- och sjukvård	-0,1	2,8	0,1
Transport	-1,3	1,0	0,2
Post och telekommunikationer	0,3	-2,9	-0,1
Rekreation och kultur	-1,0	-1,9	-0,2
Utbildning	0,4	1,7	0,0
Restauranger och logi	0,4	0,4	0,0
Div varor och tjänster	0,2	2,6	0,1
KPI totalt	-0,2	-0,1	-0,1

1) Procentenheter

De svenska inflationsmått

November	Förändring i procent sedan	
	okt 2012	nov 2011
KPI	-0,2	-0,1
NPI	-0,4	0,0
HIKP	-0,2	0,8
KPIX	-0,2	0,8
KPIF	-0,2	0,9

NPI (Nettoprisindex) är KPI exkl. nettot av indirekta skatter och subventioner. HIKP (Harmoniserat konsumentprisindex) är ett internationellt inflationsmått. I KPIX exkluderas räntekostnader för egna hem samt effekten av ändrade indirekta skatter och subventioner från KPI.

I KPIF (KPI med fast ränta) beräknas egna hemsägarnas räntekostnader vid en konstant räntesats.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: november 2012

Källa: SCB:s producentprisindex

Oförändrat producentprisindex

Producentpriserna totalt var oförändrade från oktober till november. Under samma period steg priserna med 0,2 procent på exportmarknaden och med 0,4 procent på importmarknaden. På hemmamarknaden sjönk priserna med 0,2 procent.

Prisnedgångar inom raffinerade petroleumprodukter har dragit ner index på export-, import- och hemmamarknaden. På exportmarknaden motverkades prisnedgångarna av prisuppgångar inom ett flertal produktgrupper, bland annat massa, papper och papp. På importmarknaden motverkades prisnedgångarna av prisuppgångar för livsmedel.

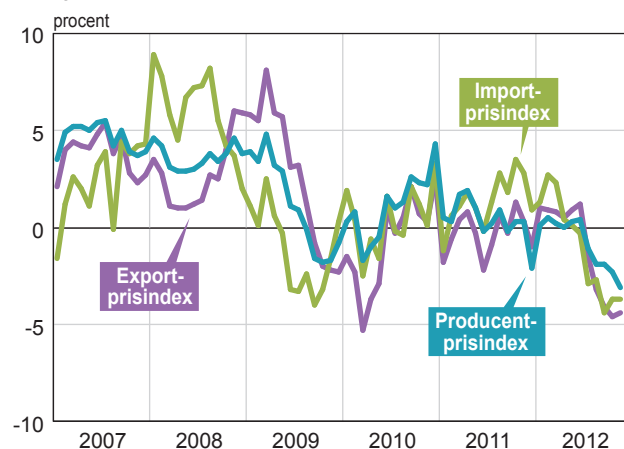
Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, steg med 0,2 procent från oktober till november.

Jämfört med november förra året har producentpriserna totalt sjunkit med 3,1 procent. Under samma period har priserna sjunkit med 4,4 procent på exportmarknaden, med 3,7 procent på importmarknaden och med 1,5 procent på

hemmamarknaden. Priserna för inhemsk tillgång har gått ned med 2,6 procent.

Exportprisindex, importprisindex och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

**Byggpriser**

Senaste uppgift: november 2012

Källa: SCB:s byggprisindex

Oktober–november 2012 -0,1 %

Mellan oktober och november 2012 gick faktorprisindex ned med 0,1 procent. Entreprenörens kostnader sjönk också med 0,1 procent.

Störst påverkan på entreprenörens kostnader hade gruppen Byggmateriel som föll med 0,1 procent.

Gruppen Transporter, drivmedel och elkraft gick upp med 0,3 procent. Inom den gruppen steg dieselolja och lastbilstransporter med 1,0 respektive 0,3 procent. Elkraft var oförändrad.

Löner och Omkostnader var båda oförändrade mellan oktober och november medan maskinkostnader gick ned.

Byggherrekostnader steg med 0,5 procent. Det beror på att räntan höjdes med 4,1 procent.

November 2011–november 2012 +1,7%

Faktorprisindex steg med 1,7 procent mellan november 2011 och november 2012. Entreprenörens kostnader steg med 1,8 procent, vilket drog upp totalindex med 1,6 procentenheter.

Omkostnader och Löner steg med 3,3 respektive 2,4 procent. Maskiner höjdes något.

Byggmaterielpriserna ökade med 1,7 procent, vilket drog upp totalindex med 0,8 procentenheter. Transporter, drivmedel och elkraft sjönk med 1,2 procent.

Byggherrekostnader steg med 1,1 procent på årsbasis, främst beroende på ökade lönekostnader. Byggherrekostnader påverkade totalindex uppåt med 0,1 procentenheter.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: november 2012

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Fanny Byh Törnquist

I november 2012 var 4 644 000 sysselsatta i åldern 15–74 år. Andelen arbetslösa var 7,5 procent, en ökning med 0,8 procentenheter jämfört med samma period förra året. Antalet arbetade timmar var i genomsnitt 157,4 miljoner per vecka. Säsongrensade och trendjusterade data visar att ökningen av antalet sysselsatta i princip har stannat av samt att antalet arbetslösa fortsätter att öka.

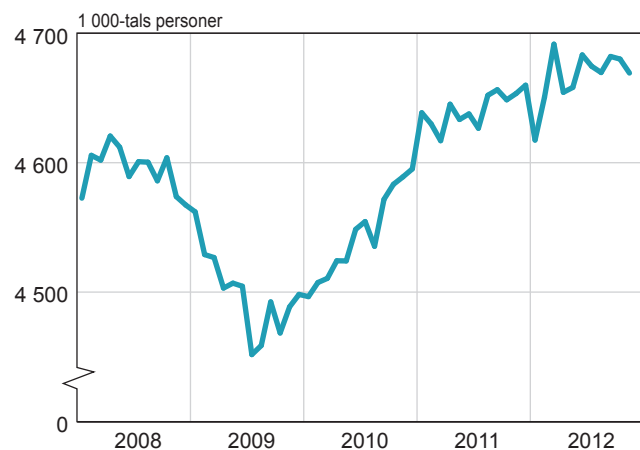
Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsstatistik visar att antalet varslade kvarstod på en hög nivå i november 2012. Den visar också att antalet inskrivna arbetslösa fortsatte öka samt att antalet nya lediga platser som anmälades till Arbetsförmedlingen var färre jämfört med motsvarande månad föregående år.

Antalet tidsbegränsat anställda män minskade

Antalet sysselsatta personer i åldern 15–74 år var 4 644 000 i november. Det motsvarar en sysselsättningsgrad för befolkningen 15–74 år på 65,1 procent. Bland männen var sysselsättningsgraden 68,1 procent och bland kvinnorna 62,1 procent.

Antal sysselsatta

Ålder 15–74 år. Säsongrensade månadsvärden



Tidsbegränsat anställda minskade jämfört med samma period förra året med 47 000 till 626 000 personer. Bland männen minskade antalet tidsbegränsat anställda med 29 000 till 272 000 personer.

Antalet undersysselsatta ökade med 32 000 till 323 000 personer. Bland männen ökade antalet undersysselsatta med 24 000 till 140 000.

Säsongrensat uppgick antalet sysselsatta i åldern 15–74 år till 4 669 000 i november 2012 vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 65,5 procent. Bland männen var sysselsättningsgraden 68,3 procent och för kvinnorna var

den 62,7 procent. Trendskattningen visar att ökningen av antalet sysselsatta i stort sett har stannat av.

Antalet arbetade timmar 157,4 miljoner

Det totala antalet arbetade timmar uppgick i november 2012 till i genomsnitt 157,4 miljoner per vecka. Kalenderkorrigerad data visar att antalet arbetade timmar per vecka minskade med 1,3 procent jämfört med november 2011.

Arbetsmarknad						
	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
jan	4 546	4 524	14 120	14 160	408	394
feb	4 557	4 576	15 270	15 300	392	389
mar	4 565	4 643	15 340	15 490	404	389
apr	4 601	4 609	14 410	14 260	396	390
maj	4 606	4 629	16 070	14 500	395	410
jun	4 754	4 802	13 810	14 800	458	465
jul	4 813	4 859	8 920	9 320	359	367
aug	4 721	4 738	12 830	12 510	336	366
sep	4 652	4 680	15 890	15 990	341	376
okt	4 635	4 666	15 980	15 970	345	356
nov	4 629	4 644	15 800	15 740	334	376
dec	4 621		13 900		353	

Uppgifterna baserar sig på den nya åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Arbetslösheten

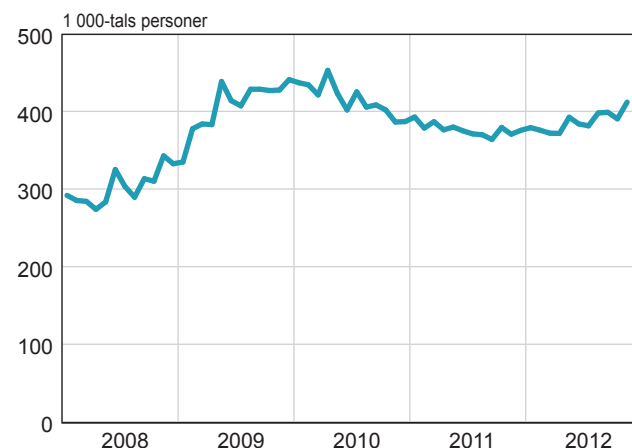
Antalet arbetslösa i åldern 15–74 år var 376 000 i november 2012, en ökning med 42 000 personer jämfört med samma period föregående år. Bland männen ökade antalet arbetslösa med 27 000 till 206 000 personer jämfört med november 2011. Av de arbetslösa var 170 000 kvinnor.

Arbetslösheten uppgick i november 2012 till 7,5 procent av arbetskraften, en ökning med 0,8 procentenheter jämfört med samma månad 2011. Bland männen ökade arbetslösheten med 0,9 procentenheter till 7,7 procent och bland kvinnorna ökade den med 0,6 procentenheter till 7,2 procent.

Antal arbetslösa

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.

Säsongrensade månadsvärden



Bland ungdomarna i åldern 15–24 år var 131 000 arbetslösa. Det motsvarar en arbetslöshet för denna grupp

på 22,6 procent. Av de arbetslösa ungdomarna var 59 000 heltidsstuderande.

Säsongrensat uppgick antalet arbetslösa personer till 412 000. Arbetslösheten, det vill säga andelen arbetslösa av arbetskraften, var 8,1 procent. Av männen var 8,3 procent arbetslösa och bland kvinnorna var arbetslösheten 7,9 procent. Utvecklingen för både antalet och andelen arbetslösa visar på en fortsatt uppåtående trend.

Antal varsel kvar på en hög nivå

I november 2012 var antalet registrerade arbetslösa och antalet personer i program med aktivitetsstöd 403 000, en ökning med 26 000, jämfört med november 2011. Antalet lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar uppgick till 51 000. Antalet personer som varslades om uppsägning var 9 900, vilket är 3 400 fler än motsvarande period föregående år.

Arbetskraftskostnader och löner

Senaste uppgift: september 2012

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under september 2012 149,50 kronor exklusive övertidstillägg och 151,30 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 3,2 procent respektive 3,0 procent jämfört med september 2011. Under september 2012 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 34 510 kronor exklusive rörliga tillägg och 35 190 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 2,8 respektive 2,7 procent jämfört med september 2011.

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för september 2012 beräknats till 262,92 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 111,3 en förändring med 3,6 procent jämfört med september 2011. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för september 2012 beräknats till 243,78 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 52 519 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 109,3 en ökning med 2,8 procent jämfört med september 2011. Motsvarande index för tjänstemän blir 110,9, en ökning med 3,5 procent jämfört med september 2011.

FINANSMARKNAD

Nya regleringar

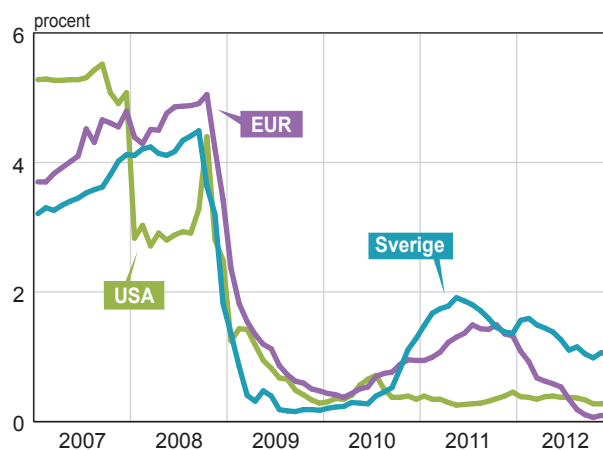
Under hösten har ytterligare ett orosmoment vuxit fram på finansmarknaden. De senaste åren har det varit mycket fokus på nya regelverk. Den nya bankregleringen Basel III, som successivt kommer att implementeras från 2013 och framåt, innebär skärpta kapitalkrav i förhållande till tidigare bankregleringar. Utöver högre kapitalkrav skärps

även reglerna för vad som får räknas in i kraven.

Till detta kommer ett förslag på ändring i förordningen European Market Infrastructure Regulation (EMIR) om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister. För att minska systemrisken och förbättra genomlysningen av marknaderna för OTC-derivat har G20 kommit överens om att standardiserade OTC-derivat om möjligt ska handlas på elektroniska handelsplattformar. Som en konsekvens av detta innehåller EMIR förslag på att OTC-derivaten ska clearas centralt. Central motpartsclearing av standardiserade OTC-derivat kommer att innebära krav på ökade säkerhetsmarginaler från bankerna, vilket betyder att bankerna blir tvungna att låsa upp ytterligare kapital. Även icke-standardiserade OTC-derivat kommer att omfattas av kraven på ökade säkerhetsmarginaler. Den exakta utformningen av förordningen är inte klar än, så det går inte att dra några närmare slutsatser om effekterna. Men klart är att, sammantaget med Basel III, kommer de nya kapitalkraven att driva upp efterfrågan på högkvalitativa finansiella tillgångar och att likviditeten i dessa tillgångar minskar när de låses upp i säkerheter.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)



Källa: Riksbanken

Räntemarknad

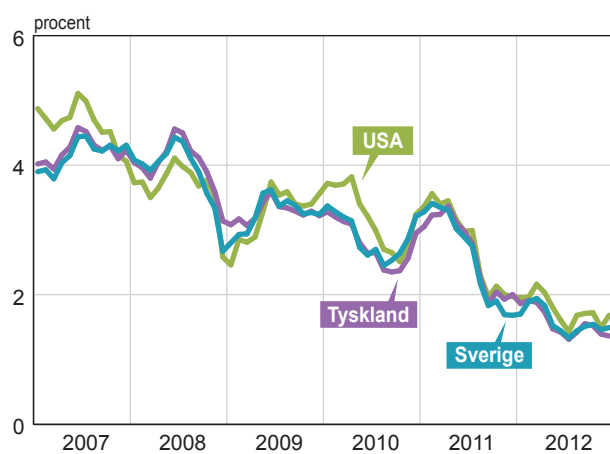
Flertalet makroekonomiska indikatorer har hållit räntorna i schack de senaste månaderna. Även förväntningar på demografiska förändringar spelar in på lite längre sikt. Under hösten har det alltså varit fortsatt low for long-tema som gäller på räntemarknaderna. Räntekurvor i USA, EU och Sverige pekar på fortsatt låga räntenivåer i en överskådlig framtid. I USA har tjugo- och trettioåriga obligationer handlats till omkring 2,5 respektive 3 procent under december samtidigt som löptider från 10 år och nedåt samtliga handlas under 2 procent.

Riksbanken har varit i rampluset vid ett par tillfällen under december. Först meddelade de att de, i ljuset av förhöjda risker knutna till omvärldsutvecklingen, kommer att öka valutareserven med motsvarande hundra miljarder kronor i utländsk valuta. Sedan kom beskedet att Riksbanken sänker reporäntan till 1,0 procent samtidigt som reporäntebanan justerades ned. Riksbanken motiverar

sänkningen med den svaga utvecklingen hos Sveriges handelspartner i euroområdet och att den svaga utvecklingen på hemmaplan bidrar till ett lågt inflationstryck.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer



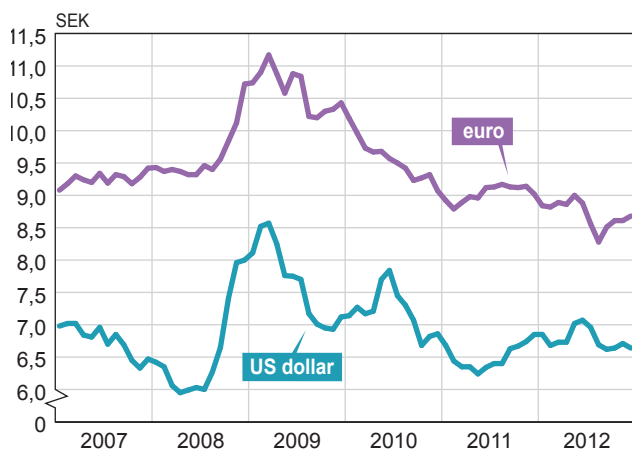
Källa: Riksbanken

Den svenska finansmarknadsstatistiken indikerar att hushållens och de icke-finansiella företagens efterfrågan på finansiering håller på att stagnera. I oktober hade tillväxttakten på lån till de icke-finansiella företagen sjunkit till 2,8procent från 6,3procent i januari samtidigt som hushållens tillväxttakt var oförändrad. Till viss del kan de icke-finansiella företagens sjunkande tillväxttakt på lån ses i ljuset av förändrade finansieringssätt men även justerat för detta förblir bilden densamma.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.

Månadsgenomsnitt



Källa: Riksbanken

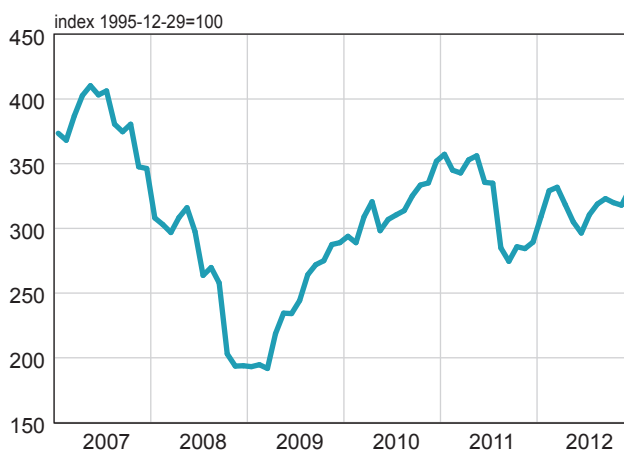
Aktiemarknad

Stockholmsbörsen har efter sommarens svacka utvecklats relativt starkt, med undantag för en dip i november. Affärsvärldens generalindex AFGX stängde den 19 december på 333,28, vilket är i närheten av årets toppnoteringar i mars då AFGX som högst var uppe i 339,9. Ökningen hittills under december har varit på 7,4 procent jämfört med slutet av november. På helåret motsvarar det sammantaget en uppgång på 12,2 procent. Nyemissionsaktiviteten har varit

intensiv bland företag som behövt stärka upp sina kassor inför årsskiftet. Investeringarna har visat ett stort intresse för dessa och de flesta har fulltecknats, vilket sprider positiv stämning på marknaden.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex



Källa: Affärsvärlden

Även internationellt har börsutvecklingen varit positiv på flera marknadsplatser och många index har handlats upp mot eller över årshögsta. Frankfurtsbörsen hade den 19 december stigit med 30 procent under året och börjar närma sig tidigare toppnivåer från 2000 och 2007. I USA har Dow Jones också haft en uppgång under december och är totalt upp 8,4 procent under året, vilket inte är riktigt lika starkt som under topparna i oktober. Börserna i Asien har haft lite mer blandade utfall. Nikkei225 i Tokyo var upp med 18,7 procent under året vid stängning den 20 december medan Shanghai Composite Index hade backat med 1,4 procent..

Jon Smedsaas, Finansmarknadsstatistik

*God Jul och Gott Nytt År
önskar redaktionen*

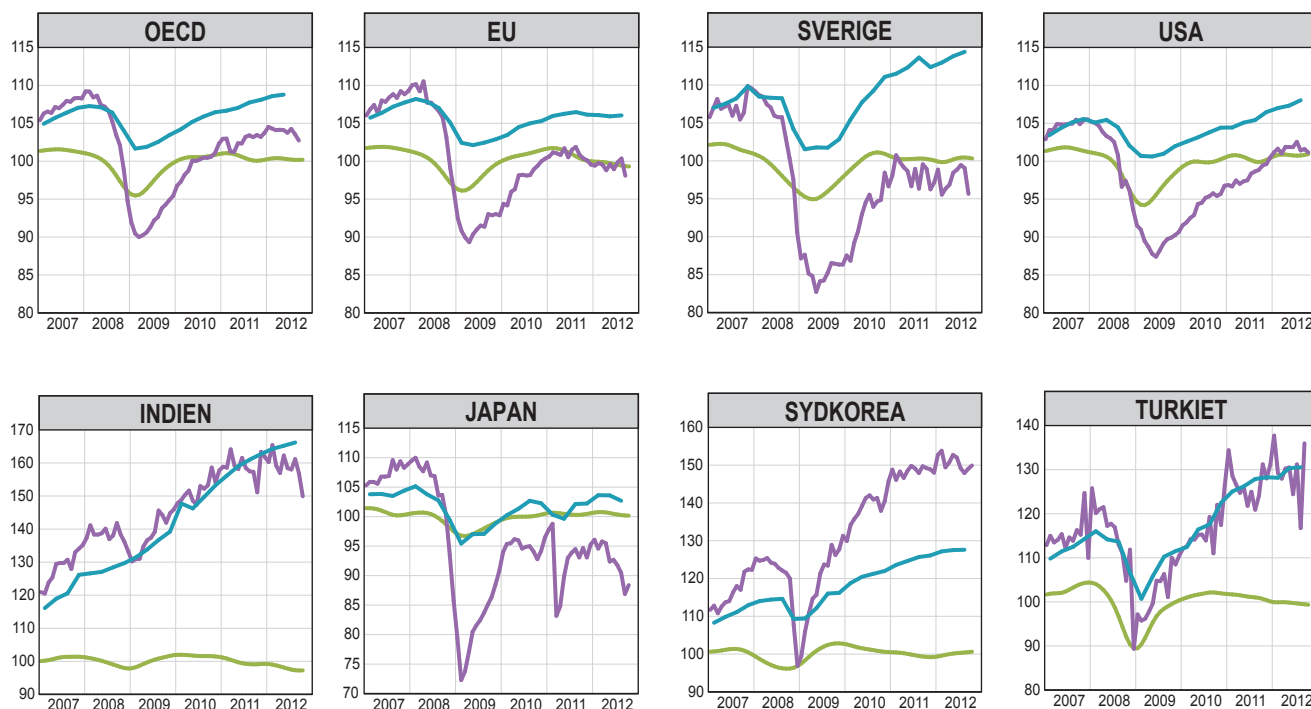
Ekonomisk statistik – januari

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	02	dec
Tjänsteproduktionsindex	07	nov
Industrins leveranser och order	10	nov
Industriproduktionsindex	10	nov
Konsumentprisindex	10	dec
Småhusbarometern	11	dec
Arbetskraftsundersökningen	24	dec
Producentprisindex	24	dec
Detaljhandels försäljning	28	dec
Export, import och handelsnetto	28	dec
Arbetskostnadsindex, privat sektor	30	nov

Information om kommande publicering av SCB:s statistik finns tillgänglig på SCB:s webbplats www.scb.se

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden



BNP 2005=100

Industriproduktion 2005=100

Leading indicator*

* OECD har bytt referensserie för den ledande indikatorn från industriproduktion till BNP. Indikatorn för EU avser Euroområdet.

Källa: OECD

Den ekonomiska utvecklingen i EU har varit svag under 2012, men efter en minskning mellan första och andra kvartalet, var kvartalstillväxten positiv tredje kvartalet med en ökning på 0,1 procent, säsongrensad. Den ledande indikatorn fortsatte dock att minska även efter utgången på tredje kvartalet och oktobernoteringen var den svagaste sedan november 2009, vilket indikerar en svag ekonomisk utveckling även fortsättningsvis.

Utvecklingen för den amerikanska ekonomin är betydligt bättre än i EU. BNP-tillväxten var 0,7 procent mellan andra och tredje kvartalet, säsongrensad. I årstakt var ökningstakten 2,5 procent.

Flera av de stora ekonomierna i Asien har uppvisat en mycket stark ekonomisk utveckling de senaste åren och även om ökningstakten har dämpats något det senaste året är tillväxten fortfarande stark. Korrigerad för säsongvariationer ökade BNP i Indien 0,6 procent mellan andra och tredje kvartalet, vilket var det nionde kvartalet i följd med positiv kvartalstillväxt. Mätt i årstakt var BNP-tillväxten 3,2 procent som är dubbelt så snabbt som genomsnittet för OECD-området. Tillväxten i den indiska industriproduktionen har dock stannat av något och säsongrensade uppgifter visar att produktionen i september var 2,1 procent lägre än vid inledningen av året.

Sydkorea har också redovisat en god ekonomisk utveckling

de senaste åren, men tillväxten har dämpats under 2012. Mellan andra och tredje kvartalet ökade säsongrensad BNP med endast 0,1 procent, och kvartalet innan var motsvarande ökning 0,3 procent. Den ledande indikatorn har dock ökat i stort sett under hela året och ligger för närvarande över den långsiktiga trenden, vilket bådär gott för den ekonomiska utvecklingen framöver.

Läget i Japan är dock mer bekymmersamt. BNP återhämtades snabbt efter naturkatastrofen 2011, men tillväxten därefter har varit svag. Efter nolltillväxt i BNP mellan första och andra kvartalet, och en minskning med 0,9 procent tredje kvartalet från kvartalet innan, står landet nu på randen till en recession. BNP visar dock fortfarande tillväxt mätt i årstakt med en ökning på 0,5 procent tredje kvartalet. Japans industriproduktion återhämtades något i oktober med en ökning på 1,7 procent från månaden innan, säsongrensad. Hittills i år har utvecklingen dock varit mycket svag med en nedgång på 8 procent sedan januari.

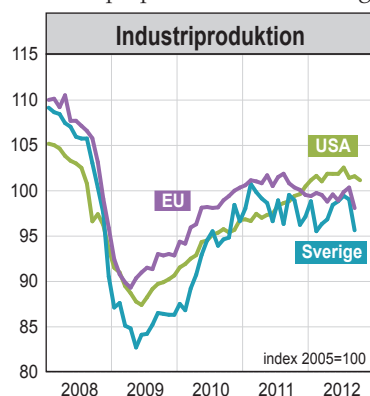
Även Turkiet har redovisat starka tillväxtsiffror de senaste åren och korrigerat för säsongvariationer växte den turkiska ekonomin med 2,1 procent tredje kvartalet i årstakt. Betydande variationer i den säsongrensade industriproduktionen gör utvecklingen under de senaste månaderna svårtolkad.

INTERNATIONELL UTBLICK

Industriproduktion

Industriproduktionen i EU har utvecklats svagt under det senaste året med en nedgång på 2,7 procent på årsbasis. Det var framförallt avslutningen på det tredje kvartalet som drog ned med en produktionsminskning på 2,3 procent från augusti till september, säsongrensad. Nedgången berodde främst på en svag utveckling i Sydeuropa där Spanien och Italien noterades för nedgångar på 4,2 respektive 4,9 procent i årstakt. Även den tyska industriproduktionen haltar numera efter en minskning mellan augusti och september på 2,3 procent, säsongrensad, vilket ledde till en minskning även i årstakt på 1,8 procent.

Produktionen inom den svenska industrin drogs med i nedgångarna i september med en minskning på hela 3,4 procent från månaden innan, säsongrensad. Det svarade för merparten av nedgången mätt i årstakt på 3,9 procent i september. Även den norska industriproduktionen utvecklades mycket svagt med en minskning på 5,6 procent i september från månaden innan, vilket dock framförallt berodde på produktionsstörningar i energisektorn.



En ljuspunkt var produktionstillväxten i USA som i september låg på 1,7 procent på årsbasis. Återhämtningen har dock stannat av de senaste månaderna, och produktionen i oktober var 0,4 procent lägre än månaden innan, säsongrensad.

Industriproduktion

	Avser månad	Index 2005=100	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	sep	98,1	-2,3	-2,7
Danmark	sep	87,4	-2,1	-0,3
Finland	sep	99,0	-0,5	-1,5
Italien	sep	83,0	-1,5	-4,9
Spanien	okt	77,0	0,4	-4,2
Storbritannien	okt	86,4	-0,8	-3,0
Sverige	sep	95,6	-3,4	-3,9
Tyskland	sep	112,5	-2,3	-1,8
Norge	sep	82,7	-5,6	-6,0
USA	okt	101,2	-0,4	1,7
Japan	okt	88,4	1,7	-6,7
OECD	sep	102,7	-0,8	-0,4

Källa: OECD

EU-barometern

I november ökade EU-kommissionens konjunkturbarometer med 2 enheter till 88,1 för EU. Uppgången berodde på ett förbättrat stämningsläge inom samtliga sektorer utom byggsektorn. Bland de största medlemsländerna noterades Storbritannien och Tyskland för kraftigast uppgångar medan stämningsläget försämrades något i Nederländerna. Sveriges indikator minskade med 4 enheter från månaden innan till 93,2. Konfidensindikatorn för industrin ökade med 1,6 enheter, vilket var den starkaste ökningen sedan februari. Tjänsteindikatorn steg också kraftigt, bland annat på grund av högre förväntningar på efterfrågeläget. I övrigt förbättrades stämningsläget inom detaljhandeln kraftigt, konsumentförtroendet ökade något, medan byggsektorn minskade svagt.

**Internationella ekonomiska indikatorer**

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	-0,7	-1,1	1,0	0,7	0,2	0,7	0,1	0,2
Förändr. 4 kv.	%	-1,1	-0,2	-0,1	1,3	0,9	2,5	-0,4	1,2
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-2,1	-0,5	-0,8	-3,4	-2,3	-0,4	-2,3	-0,8
Förändr. 12 mån.	%	-0,3	-1,5	-3,0	-3,9	-1,8	1,7	-2,7	-0,4
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-0,2	-0,1	0,5	-0,2	-0,2	0,0	-0,1	0,2
Förändr. 12 mån.	%	2,2	3,2	2,7	0,8	1,9	2,2	2,4	2,3
Arbetslöshet ⁵⁾	%	7,4	7,2	7,3	7,3	5,1	7,6	10,7	8,1
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,3	0,0	0,0	-0,5	0,0	-0,1	0,1	0,1
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,5	0,3	-0,2	-0,1	-0,3	-0,7	0,7	0,1
Kort ränta ⁶⁾	%	0,00	0,19	0,50	1,06	0,19	0,23	0,19	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,00	-0,02	-0,03	0,08	-0,02	0,00	-0,02	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-1,05	-1,29	-0,55	-0,39	-1,29	-0,18	-1,29	..
Lång ränta ⁷⁾	%	1,11	1,67	1,77	1,46	1,34	1,65	2,25	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,18	-0,11	0,00	-0,08	-0,13	-0,10	-0,06	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,89	-0,87	-0,52	-0,23	-0,53	-0,36	-2,16	..

1) EU27 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Tredje kvartalet 3) USA och Storbritannien oktober, övriga september 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HICP) för EU-länderna. OECD USA och Storbritannien oktober, övriga november 5) Storbritannien augusti, USA november, övriga oktober 6) November 7) November

Källa: OECD och Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

Blandade konjunktursignaler från Kina

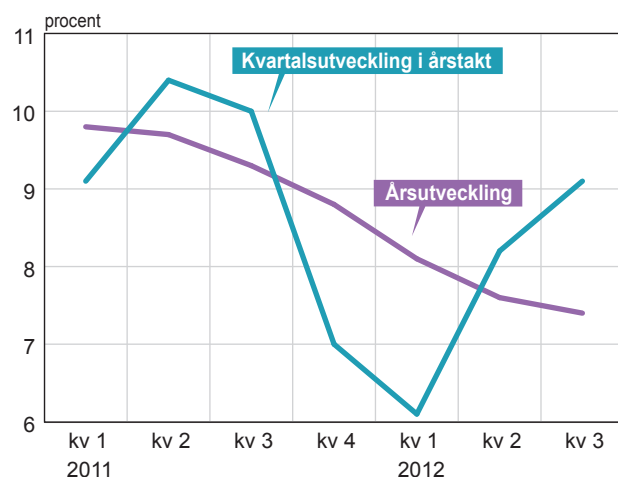
I takt med att den kinesiska ekonomin växt har dess betydelse för den globala ekonomin blivit större och Kina har under de senaste åren varit den främsta drivande kraften för världens BNP-tillväxt. När den kinesiska tillväxten började mattas av under andra halvåret i fjol ledde det därför till oro världen över. Ängslan för att den globala ekonomins tillväxtmotor börjat hacka späddes på när Kinas regering i början av mars sänkte årets tillväxtmål från 8 till 7,5 procent. Regeringen har även uttalat att man vill minska beroendet av export och investeringar och satsa på att öka den inhemska konsumtionen. Då denna är betydligt mindre råvaruintensiv än både investeringar och verkstadsproduktion förväntas detta minska Kinas råvaruefterfrågan vilket riskerar att ge negativa effekter på världshandeln.

Tillväxten verkar ha bottnat

BNP-tillväxten dämpades under hela fjolåret och fjärde kvartalets notering på 8,8 procent i årstakt var den svagaste sedan finanskrisen. Under 2012 har dämpningen av den årsvisa tillväxten fortsatt och tredje kvartalet var den 7,4 procent. Den säsongrensade kvartalsutvecklingen visar dock att utvecklingen ser ut att ha vänt uppåt igen. Den kvartalsvisa tillväxten bottnade första kvartalet då BNP ökade med 1,5 procent jämfört med föregående kvartal. Under de två senaste kvartalen har takten stegrats och låg tredje kvartalet på 2,2 procent, vilket uppräknat till årstakt motsvarar en tillväxt på 9,1 procent.

Procentuell förändring i BNP

Från samma kvartal föregående år respektive från föregående kvartal



Återhämtning för industrin

Även för den tunga industriproduktionen har den dåliga utvecklingen vänt. Den årliga tillväxttakten dämpades fram till augusti, som med en ökningstakt på 8,9 procent uppvisade det svagaste utfallet på tre år. I september tog tillväxten ett rejält kliv uppåt till 9,9 procent och har sedan dess legat runt 10 procent. Förbättringen syns även i banken

HSBC:s inköpschefsindex som i slutet av förra året sjönk under 50-strecket, som utgör gränsen mellan tillväxt och tillbakagång. Index har legat kvar under 50 ända fram till november i år då det steg till 50,5.

Stora statliga stimulansåtgärder

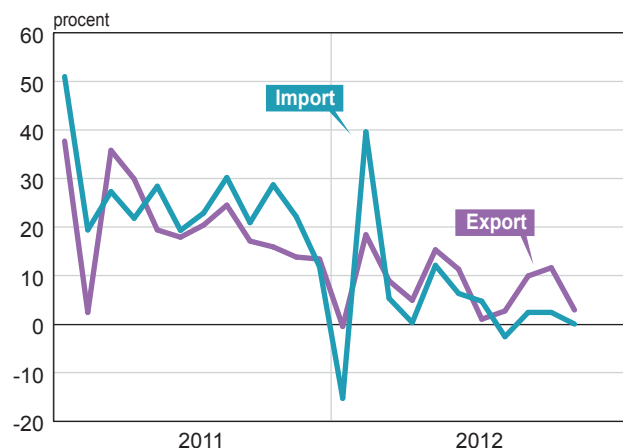
När det i början av året stod klart att BNP-tillväxten höll på att sakta in mer än regeringen räknat med sattes ett flertal åtgärder in för att stimulera ekonomin. Flera sänkningar av kassakravet på bankerna, det vill säga hur mycket pengar de måste ha i kassan i förhållande till inlåningen, har genomförts i syfte att öka kreditgivningen. Räntan har också sänkts och flera stora statliga investeringsprojektet har påskyndats. Regeringens tydliga vilja att stötta ekonomin verkar ha fått de kinesiska hushållen att bli mer optimistiska. I juli upphörde detaljhandeln att försvagas och sedan dess har tillväxttakten stegrats. I november växte försäljningen med 14,9 procent i årstakt vilket var det bästa utfallet sedan början på året.

Utrikeshandeln ett frågetecken

I skarp kontrast till de ovan beskrivna förbättringarna har utrikeshandeln försvagats betydligt under andra halvåret. Efter en tillfällig förstärkning under september och oktober dämpades den årliga exporttillväxten kraftigt i november till 2,9 procent. Det är en mycket blygsam ökning i jämförelse med en exporttillväxt på mellan 20 och 30 procent per år under de senaste tio åren, bortsett från under finanskrisen. Importen har gått ännu sämre och var i november oförändrad jämfört med ett år tidigare.

Tillväxt i utrikeshandeln

Procentuell förändring från samma månad föregående år



Den svaga utrikeshandeln sår tvivel om återhämtningens uthållighet och analytikerna är inte överens om vart Kina är på väg. Vissa ifrågasätter ekonomins tillfrisknande och tror att den senaste tidens goda utveckling beror på ökade statliga investeringar och inte någon bred uppgång. Andra hävdar att Kinas ekonomi återhämtas starkt och att tillväxten nu främst drivs av inhemska efterfrågan, vilket minskar betydelsen av den svaga utvecklingen i omvärlden.

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i % från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2005=100	3 kv	114,4 ¹⁾	0,5 ¹⁾	0,7
Fast bruttoinvestering	volym	2005=100	3 kv	119,7 ¹⁾	-1,1 ¹⁾	-0,4
Hushållens konsumtion	volym	2005=100	3 kv	114,6 ¹⁾	-0,2 ¹⁾	1,3
Tjänsteproduktion	volym	2005=100	okt	115,6 ¹⁾	-1,1 ¹⁾	-2,0
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		3 kv	4,8		-3
			1-3 kv	14,7		-28
Industri						
Produktion	volym	2005=100	okt	97,4	1 ¹⁾	-4
			jan-okt	95,9		-3
Leveranser	volym	2005=100	okt	96,4	2 ¹⁾	-2
			jan-okt	96,4		-3
Orderingång	volym	2005=100	okt	94,1	2 ¹⁾	-2
			jan-okt	93,6		-5
Kapacitetsutnyttjande	%		3 kv	87,0 ¹⁾	-1,2 ¹⁾²⁾	-1,7 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		3 kv	16,4		-2
			1-3 kv	55,5		4
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		okt	104,6	0 ¹⁾	2
			jan-okt	990,0		-2
Varuimport	mdr kr		okt	96,6	-1 ¹⁾	-1
			jan-okt	923,3		-3
Handelsnetto	mdr kr		okt	8,0		
			jan-okt	66,7		
Bytesbalans	mdr kr		3 kv	66,1		
			1-3 kv	197,2		
Konsumtion						
Detaljhandels försäljning	volym	2005=100	okt	124,4 ¹⁾	-1,7 ¹⁾	1,2
			jan-okt			2,4
Personbilsregistreringar, nya	st		nov	26 749	5 ¹⁾	-5
			jan-nov	273 849		-9
Consumer Confidence Indicator ³⁾	nettotal		dec	-12 ⁴⁾	-7 ⁴⁾	-7 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	nov	313,8	-0,2	-0,1
Nettoprisindex		1980=100	nov	264,3	-0,4	0,0
Producentprisindex		2005=100	nov	113,2	0,0	-3,1
Exportprisindex		2005=100	nov	107,7	0,2	-4,4
Importprisindex		2005=100	nov	111,8	0,4	-3,7
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	nov	115,5	0,2	-2,6
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	nov	119,2	-0,2	-1,5
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		nov	4 644	0,2 ¹⁾	0,3
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		nov	376	9,8 ¹⁾	12,6
därav heltidsstuderande	1 000-tal		nov	119	.. ¹⁾	18,4
Lediga platser	1 000-tal		nov	51		-1,9
Lediga platser, kvarstående	1 000-tal		nov	38		2,2
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	sep	111,3		3,6
Timlön, industriarbetare	kr		sep	160,9		3,5
Finansmarknad						
Inlåning i MFI från icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		okt	2 983,2	-2,0	6,4
Utlåning från MFI till icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		okt	6 130,4	0,5	5,0
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		dec	1,49	0,03 ²⁾	-0,19 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		dec	1,03	-0,03 ²⁾	-0,33 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		nov	-6,1		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		19 dec	119,3	-0,8	-3,6

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på sv. ekonomi, och köp av kapitalvaror 4) Nettotal för resp period 5) Monetära finansinstitut

Utgiv av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
 Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
 Tfn 08-506 940 00
 Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
 Redaktör: Thomas Bjurenvall
 Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2012-A06T11212_pdf (pdf)